

LA INVERSIÓ ESTRANGERA A L'ÀREA DE BARCELONA

LA **INVERSIÓ ESTRANGERA** A L'ÀREA DE BARCELONA

Barcelona ha estat i és una ciutat oberta i receptiva a la inversió estrangera. La presència directa de les multinacionals té una llarga tradició a casa nostra que s'inicia a principis del segle XX, quan les primeres companyies de capital estranger instal·len factories productives a l'àrea de Barcelona. Aquestes empreses van representar un important motor per a la nostra industrialització i desenvolupament econòmic.

Però l'estructura econòmica de la ciutat ha anat evolucionant cap el sector de serveis, que avui ja representa més del 80% de la seva activitat. I també ho ha fet la nova inversió, que es concentra majoritàriament en aquest nou sector terciari. Algunes activitats amb molta tradició a l'àrea de Barcelona estan evolucionant i concentrant l'activitat en els processos de més valor afegit. Així, per exemple, el sector tèxtil aposta decididament per la moda; el sector químic-farmacèutic per la biotecnologia; el sector de l'automòbil estableix els seus centres de disseny i de R+D a Barcelona. Altres sectors com les telecomunicacions, les activitats informàtiques o els serveis a les empreses tenen un fort creixement i una gran capacitat d'atracció.

Avui dia, tenim aproximadament 2.700 empreses estrangeres a l'àrea de Barcelona, amb un grau de fidelitat i consolidació que fa que reinverteixin en el nostre territori, tal com ho demostren els altíssims percentatges de satisfacció i de reinversió que manifesten les empreses ja establertes entre nosaltres. Per altra banda la nostra ciutat té un clar paper proactiu per potenciar el talent i la creativitat, l'oferta per a noves activitats econòmiques i la qualitat de vida dels ciutadans.

Barcelona, després de Londres, París i Frankfurt està considerada pels empresaris europeus com la quarta millor ciutat europea per fer-hi negocis, d'acord amb un estudi comparatiu entre ciutats que anualment publica la consultora britànica Cushman & Wakefield.

La Inversió estrangera a l'àrea de Barcelona, que avui presentem en la seva quarta edició, és una clara aposta de les administracions públiques per fidelitzar i incrementar el flux inversor forani. La consolidació dels llaços existents amb els mercats europeu, americà i asiàtic i el reforçament de les relacions amb un àrea d'interès per a nosaltres, com és el nord d'Àfrica, han de marcar les línies estratègiques de futur.

Aquest estudi ha estat elaborat conjuntament Sector de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona i el Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM) de la Generalitat de Catalunya, permet copsar opinions, visualitzar tendències i establir les prioritats en aquells aspectes que cal millorar. I és que Barcelona es mereix continuar sent una de les millors destinacions per a les empreses estrangeres.

Jordi William Carnes

Tercer Tinent d'Alcalde

Algú ha definit Barcelona com una síntesi de la calidesa mediterrània i de l'eficàcia nòrdica, i crec que és una bona definició. Qualsevol viatger aprovaria l'accent posat sobre el caràcter obert i cosmopolita de la ciutat, agombolada a més a més per un clima envejable, que permet llargues hores d'activitat al carrer. Però alhora qualsevol directiu d'empresa que hagi establert lligams amb Barcelona pot donar fe que la capacitat i la imaginació de la nostra gent són una garantia d'èxit. Qualitat de vida mediterrània, doncs, però amb el talent necessari per portar un projecte a bon port: això és Barcelona. Elegida, un cop més, la quarta millor ciutat europea per fer-hi negocis.

Al llarg de la història, la ciutat s'ha reinventat per adaptar-se al món. Des de la Revolució Industrial del segle XIX fins a la revolució del coneixement dels nostres dies, Barcelona ha assumit els reptes que plantegen els canvis mundials, sense diluir-se mai en l'anòmia de les ciutats sense ànima. Més aviat ha anat sumant noves capes d'activitat sobre les bases prèvies, i avui és una ciutat d'innovació, de creativitat, sense perdre peu en els mercats convencionals. L'aposta per l'economia del coneixement no ha esborrat la presència de la producció tradicional, i el districte tecnològic del 22° conviu amb el gruix industrial de la Zona Franca, porta de l'Àrea Metropolitana. Tot plegat mentre la ciutat creix en serveis avançats, en infraestructures logístiques, en investigació científica, en centres d'excel·lència d'abast mundial.

A l'estratègica situació geogràfica de Barcelona –som el gran nucli urbà del sud d'Europa– s'hi ha de sumar, però, un altre factor positiu: la convivència. Barcelona és una ciutat plètòrica de capital social, on la convivència, barri a barri, és una tasca de construcció quotidiana. I això és important perquè, en les societats multiculturals i complexes del nostre temps, la convivència és el valor primordial de la qualitat de vida. Són les societats sanes, cohesionades, cíviqes i humanes les que millor poden desenvolupar projectes ambiciosos, les que millor poden obrir-se a nous horitzons, les que millor poden acollir iniciatives de tot arreu. Barcelona ha fet d'aquesta qualitat de vida, entesa en sentit integral, la clau del seu èxit internacional.

Jordi Hereu

Alcalde de Barcelona

La inversió estrangera directa té associats una sèrie d'aspectes positius que la converteixen en un factor essencial per al desenvolupament econòmic d'un país. A banda de suposar una entrada neta de capital exterior, sovint d'alt contingut tecnològic, la inversió estrangera directa incideix directament en la renovació de la base industrial existent, en la generació neta de llocs de treball i en una millora contínua de la competitivitat i de la gestió de les empreses subministradores locals, degut a la necessitat d'aquestes proveïdores a adaptar-se als requeriments operatius, tecnològics i de qualitat que les empreses foranies imposen.

Rebre directament inversió estrangera implica millorar la balança exterior, per l'efecte exportador de les multinacionals, així com també implica fomentar les reinversions, això és, empreses ja establertes a Catalunya que fan noves inversions al territori.

A Catalunya s'han implantat més de 3.000 empreses estrangeres, moltes de les quals ja fa més de 30 anys. La presència empresarial estrangera, sens dubte ja consolidada, ha reportat beneficis pel país i per a les mateixes empreses. Per aquestes, haver escollit Catalunya no ha estat casual. El territori català és fruit d'una sèrie d'avantatges competitius que no passen desapercebuts per a les empreses: una situació geogràfica idònia per l'entorn i el mercat, uns recursos humans qualificats o uns costos competitius.

Ara, cal refermar el present i pensar en el futur. Cal continuar treballant per seguir captant inversió estrangera en aquest context en què l'economia mundial està experimentant un procés de creixent liberalització i integració dels mercats de factors productius de treball, béns, serveis, tecnologia i capitals. Cal seguir treballant per cercar solucions creatives encaminades a fomentar la competitivitat de Catalunya, potenciant de forma excepcional els seus valors estratègics.

En aquest camí, seguirem treballant conjuntament amb els empresaris estrangers, sense els quals no seria possible avançar i assolir l'objectiu d'enfortir els factors determinants que fan de Catalunya una destinació de primera per a la inversió estrangera.

Antoni Soy

Secretari d'indústria i Empresa del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa

Com a Conseller d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, però essencialment com a ciutadà que estima, viu i treballa a Catalunya, l'anàlisi de la inversió estrangera al nostre país i l'opinió dels empresaris, que són els principals testimonis del dia a dia de l'evolució del nostre teixit empresarial, és un tema que m'apassiona.

Catalunya és un país dinàmic, innovador, emprenedor, motor del creixement en el conjunt de l'estat espanyol i a la vegada, una comunitat nacional amb una llengua, una cultura i unes tradicions arrelades, amb un model propi de benestar per als seus ciutadans.

Una de les estratègies clau del govern en matèria econòmica fa referència a la captació d'inversions, tot donant prioritat a les d'alt valor afegit i elevat contingut tecnològic, per facilitar la diversificació i la complementarietat productiva.

Vull deixar constància que la inversió estrangera suposa una contribució fonamental per al desenvolupament de l'economia catalana. No només perquè significa l'11% dels llocs de treball i el 20% de la facturació de les empreses establertes a Catalunya, sinó també perquè ens enriqueix amb la propagació de tecnologia cap a les nostres empreses autòctones o amb la influència de cultures corporatives que també reforcen l'ètica del treball i la satisfacció per la qualitat del producte.

Des de Catalunya hem treballat perquè l'empresari estranger es trobi còmode per desenvolupar la seva feina, tot contribuint a fer créixer econòmicament el país, i crec que ho estem aconseguint.

Això és possible gràcies a una estructura industrial ben desenvolupada, dinàmica i diversificada; una posició geogràfica privilegiada i una mà d'obra cada cop més qualificada.

No obstant això, aquesta realitat no ens pot fer caure en l'autocomplaença. L'economia catalana té importants reptes als quals fer front; de manera especial la globalització i el canvi tecnològic. Cal treballar en una estratègia global per preparar la transició cap aquesta nova economia, millorant les polítiques relatives a la innovació, la recerca i el desenvolupament, l'acceleració de reformes estructurals que ens permetin guanyar en competitivitat, i la inversió en capital humà. Els convido, doncs, a continuar apostant per Catalunya. Crec que no hi ha dubte de la ferma voluntat del govern català d'actuar, per tal d'aconseguir un entorn encara més favorable, conservant, millorant i innovant les potencialitats que han convertit Catalunya en un país pròsper.

Josep Huguet

Conseller de Innovació, Universitats i Empresa

1.	Introducció a l'estudi	8	
2.	Principals conclusions d'aquest estudi (10)	10	
3.	L'empresa estrangera a l'àrea de Barcelona	12	
4.	La perspectiva dels empresaris estrangers sobre l'àrea de Barcelona	20	
4.1.	Principals conclusions	21	
4.2.	Els grans temes que determinen la inversió i el grau de satisfacció dels empresaris estrangers	22	
4.2.1.	Entorn i mercat i la percepció de Barcelona	26	
4.2.2.	Costos i despeses	27	
4.2.3.	Recursos humans	28	
4.2.4.	Infraestructures logístiques de mercaderies	29	
4.2.5.	Situació sociopolítica	30	
4.2.6.	Infraestructures immobiliàries	31	
4.2.7.	Comunicacions de passatgers	32	
4.2.8.	Infraestructures de telecomunicacions	33	
4.2.9.	Oferta de serveis	33	
4.3.	Les ciutats competidores de Barcelona per atraure inversió estrangera	33	
4.3.1.	Ciutats competidores dins Espanya	34	
4.3.2.	Ciutats competidores a nivell internacional	34	
5.	El dinamisme de Catalunya en la captació d'IED	36	
5.1.	Context: la IED al món	37	
5.2.	El poder d'atracció d'IED de Catalunya	39	
6.	L'àrea de Barcelona i la inversió estrangera en els propers anys	42	
6.1.	Una base empresarial satisfeta que aposta per Barcelona	43	
6.2.	El potencial de l'àrea de Barcelona de convertir-se en millor pràctica	44	
6.2.1.	L'oportunitat d'atreure més inversió estrangera directa de grans països inversors	45	
6.2.2.	L'oportunitat en l'àmbit industrial i de serveis de Catalunya	46	
7.	Annex: metodologia de l'estudi	50	
7.1.	Estudi analític sobre la posició de Catalunya en IED	51	
7.2.	Enquesta als empresaris estrangers sobre l'àrea de Barcelona	52	
7.3.	Fonts utilitzades	53	
8.	Glossari	54	

Introducció a l'estudi

L'Àrea de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona i l'Agència Catalana d'Inversions (ACI) del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya hem emprès amb la col·laboració de The Boston Consulting Group (BCG) l'elaboració del quart estudi de "La Inversió Estrangera a l'àrea de Barcelona".

La Inversió Estrangera Directa (IED) és essencial per al progrés de qualsevol economia desenvolupada. L'àrea de Barcelona té la base d'empreses estrangeres més nombrosa i consolidada del país. Es tracta d'una base empresarial molt satisfeta per la seva presència a l'àrea de Barcelona, que ha demostrat la seva gran capacitat d'atreure la inversió estrangera en el passat. El repte en els propers anys serà seguir demostrant i fins i tot millorant aquesta capacitat d'atracció d'inversió estrangera, competint en habilitats, talent, infraestructures i comunicacions. Perquè, tal i com es pot comprovar en l'estudi, les ciutats competidores de Barcelona per atreure IED ja no són ciutats emergents, sinó les ciutats líders d'Europa.

L'estudi fa referència a la ciutat de Barcelona i les set comarques que l'envolten (el Barcelonès, el Maresme, el Garraf, el Baix Llobregat, el Vallès Oriental, el Vallès Occidental i l'Alt Penedès) i ofereix una quantificació rigorosa de la capacitat d'atracció d'IED per part de l'àrea de Barcelona i on es troben les oportunitats per seguir augmentant la seva competitivitat, tot

donant resposta als nous reptes. S'ha fet un esforç des d'un punt de vista metodològic per aïllar la IED d'Establiment (IEDE) en les comparacions dins Espanya. És a dir, aquella que es destina a constituir una nova activitat productiva, que és la que contribueix al creixement del Producte Interior Brut (PIB).

Complementant les conclusions de les dades quantitatives sobre la capacitat d'atreure IED i IEDE, s'ha incorporat també la visió qualitativa sobre l'àrea de Barcelona mitjançant una enquesta sobre la percepció de l'empresariat estranger de l'àrea de Barcelona i de les empreses estrangeres fora de Catalunya.

L'objectiu final d'aquest estudi és, en base a la situació actual de la IED i de les opinions de les empreses estrangeres, treballar des de les administracions i institucions per tal de millorar la competitivitat de l'àrea de Barcelona per atreure més IED i de més qualitat.

L'Agència Catalana d'Inversions, l'Ajuntament de Barcelona i The Boston Consulting Group agraeixen la participació de les persones, empreses i institucions que han col·laborat en aquest treball amb la seva feina i les seves opinions. Aquest document constitueix una eina de treball molt valuosa per millorar la competitivitat de l'àrea de Barcelona en l'atracció de la IED, així com per mantenir i fins i tot augmentar la satisfacció dels empresaris estrangers ja establerts.

Principals conclusions d'aquest estudi (10)

10

1 Catalunya té la base més nombrosa i consolidada d'empreses estrangeres de l'Estat espanyol:

Prop d'un 34% de les empreses estrangeres tenen la seva seu o activitat principal a Catalunya. La meitat de les empreses japoneses, franceses, alemanyes, nord-americanes, italianes, holandeses etc, que hi ha a Espanya, es concentren a Catalunya. Un 80% d'aquestes empreses hi porten més de 10 anys presents. L'àrea de Barcelona concentra el 90% de les empreses estrangeres a Catalunya.

2 Les empreses estrangeres establertes a l'àrea de Barcelona estan satisfetes i segueixen reinvertint-hi de forma important:

El 97% de les empreses estrangeres es mostren molt satisfetes, satisfetes o consideren adequada la decisió d'establir-se a l'àrea de Barcelona. Un 86% reinverteixen a la filial catalana un percentatge superior o igual al de les altres filials del Grup amb seu fora de Catalunya. Un 56% de les empreses matrius estan considerant la realització de nous projectes d'inversió a Europa en els propers dos anys i un 33% d'elles considera que existeix una probabilitat alta o mitja de què aquests es realitzin a l'àrea de Barcelona.

3 Des de la filial de Barcelona es prenen de forma creixent les decisions sobre les altres filials del Grup a Europa o Amèrica Llatina:

Una gran part de la base empresarial estrangera utilitza la filial de l'àrea de Barcelona com a plataforma d'entrada al mercat espanyol i en alguns casos a la Península Ibèrica. Tot i així, les exportacions són significatives, i representen el 24% de la seva facturació. Les filials ubicades a l'àrea de Barcelona comencen a tenir rellevància des del punt de vista qualitatiu dins del seu Grup. En aquest sentit, en més d'un 20% dels casos es prenen des de l'àrea de Barcelona les decisions sobre altres filials fora d'Espanya i s'hi inclouen amb freqüència la totalitat de les filials d'importants àrees geogràfiques (Sud d'Europa, Europa o Amèrica Llatina).

4 Catalunya atreu el 22% de la IEDE de l'Estat, xifra per sobre del seu pes respecte al PIB espanyol:

Catalunya aconsegueix atreure més Inversió Estrangera Directa d'Establiment (IEDE) de la que correspon al seu PIB. El PIB de Catalunya és el 19% del total i la IEDE atreta per Catalunya és el 22% del total (període 2003-2006). La quota de captació de Catalunya de IEDE ha anat creixent des del 2003. Al 2006 Catalunya va capturar gairebé el 30% de la IEDE a Espanya.

11

5 La situació geogràfica, uns recursos humans preparats a un cost raonable, una ciutat amb una alta qualitat de vida i un teixit productiu potent són els factors més valorats de l'àrea de Barcelona per atreure IED.

6 El coneixement d'idiomes estrangers, el cost de transport de mercaderies, el cost de les naus industrials i la comunicació aèria són les principals àrees on cal seguir millorant.

7 París, Milà o Londres, entre altres ciutats líders europees, són les competidores de Barcelona per atreure IED.

Dins d'Espanya la ciutat considerada com a alternativa és Madrid.

8 L'àrea de Barcelona incrementaria la IED en un 50% respecte la situació actual si assolís les ràtios de les millors pràctiques europees.

En aquest sentit, cal seguir treballant per fer de Barcelona un referent en l'atracció d'inversió estrangera.

9 Barcelona és líder en atraure IED de països com EUA, França o Alemanya.

L'oportunitat de creixement de la IED es concentra en una sèrie de països rellevants en inversió estrangera i amb menys presència relativa a Barcelona. Si capturés la inversió que correspon al seu pes de grans països inversors com el Regne Unit, Bèlgica, Suïssa i Suècia, la IEDE augmentaria un 25%. El Regne Unit n'és el més important ja que es tracta del segon inversor a l'exterior més important al món.

10 Igualar l'atracció d'IEDE del sector Serveis amb el de la Indústria, on Barcelona té una fortalesa notable, incrementaria la IEDE total en aproximadament un 30%.

Barcelona té un potencial per seguir incrementant l'atracció d'inversió estrangera al sector Serveis. Dins del sector industrial també hi ha una sèrie de subsectors on Barcelona sempre ha estat líder i on cal seguir conservant el lideratge en l'atracció d'IEDE. Ens referim al subsector Químic, al de Material de transport i al de Maquinària.

L'empresa estrangera a l'àrea de Barcelona

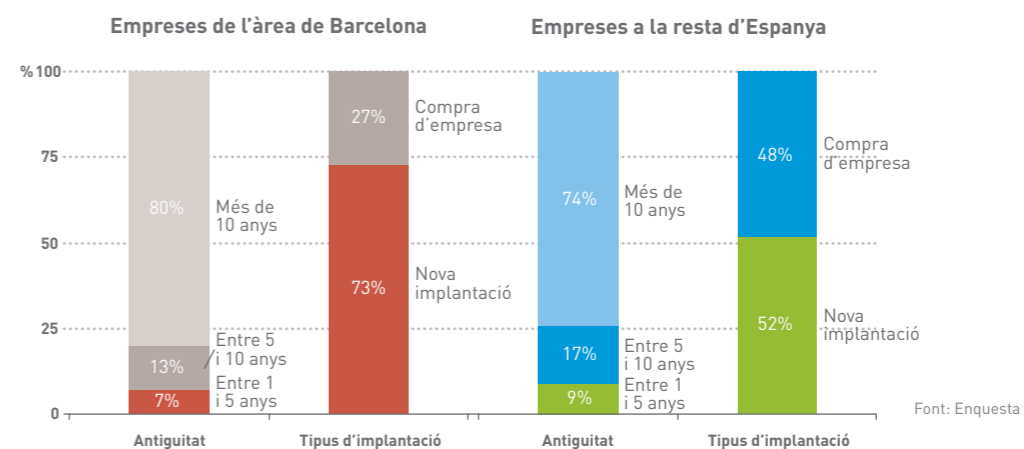
L'àrea de Barcelona concentra una base empresarial estrangera molt rellevant i arrelada a la comunitat. **A Catalunya operen més de 3.000 empreses estrangeres, aproximadament el 34% de les empreses estrangeres a Espanya. Les empreses estrangeres generen un 11% dels llocs de treball i aporten un 20% de la facturació total de les empreses establertes a Catalunya.** Aproximadament, un 90% de les empreses estrangeres a Catalunya es troben dins l'àrea de Barcelona.

Un 80% d'aquestes empreses tenen una llarga tradició, i van

establir-se a la zona ja fa més de 10 anys. El 75% de les empreses estrangeres a Barcelona s'han establert mitjançant una nova implantació mentre que un 27% van establir-se mitjançant la compra d'una empresa existent. La major part de les empreses trien doncs l'àrea de Barcelona perquè ofereix les condicions adequades per a la realització de les seves activitats i no venen condicionades pel lloc on es troba l'empresa que volen adquirir. A la resta d'Espanya, les inversions han vingut més condicionades per adquisicions i un 48% de les empreses estrangeres s'hi van establir després de la compra d'una empresa existent.

Gràfic 1

El ~75% de les empreses estrangeres s'han establert a l'àrea de Barcelona a través d'una nova implantació

Quadre 1

Nombre d'empreses estrangeres establertes a Catalunya i Espanya segons els principals països d'origen

País d'origen	Catalunya	Espanya	Catalunya/ Espanya
França	705	1.142	61,7%
Alemanya	519	853	60,8%
Estats Units d'Amèrica	399	664	60,1%
Itàlia	356	650	54,8%
Holanda	198	390	50,8%
Japó	148	210	70,5%
Regne Unit	140	300	46,7%
Suïssa	111	163	67,5%
Bèlgica - Luxemburg	87	160	54,4%
Dinamarca	67	144	46,5%
Suècia	62	280	22,5%
Portugal	46	250	18,4%
Àustria	44	88	50,0%
Canadà	28	38	73,7%
Finlàndia	20	60	33,3%
Noruega	15	67	22,4%

Font: ACI, Cambres de Comerç i/o Oficines Comercials dels diversos països, 2006

L'àrea de Barcelona és majoritàriament escollida dins d'Espanya com a destí de les inversions per les empreses d'importants països. En aquest

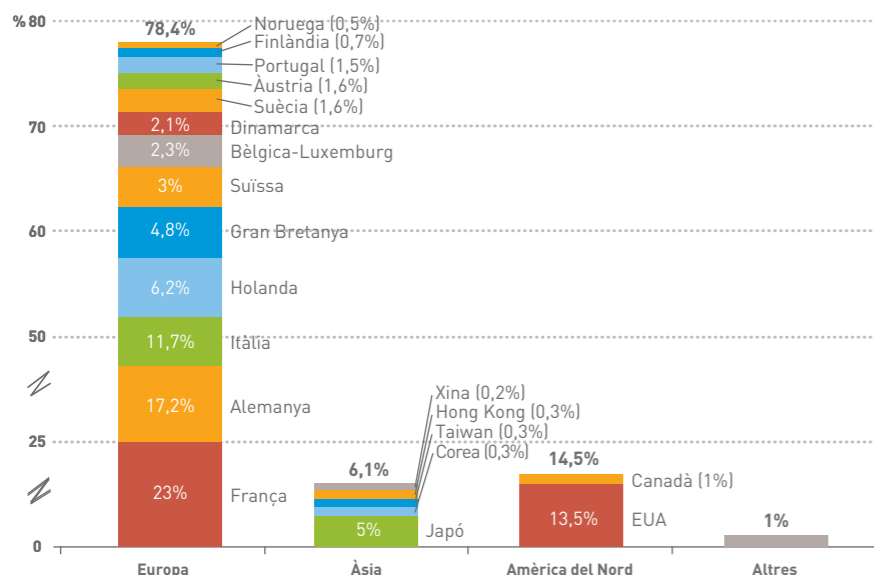
sentit, **Catalunya concentra el 71% de les empreses japoneses a Espanya, el 62% de les franceses, el 61% de les alemanyes, el 60% de les**

Estats Units o el 55% de les italianes. Els Estats Units, Alemanya, França i Itàlia suposen el 65% de les empreses estrangeres a Catalunya.

Gràfic 2

L'àrea de Barcelona concentra una important base empresarial de grans països inversors

Països de procedència de la IED a Catalunya (%)

Font: Secretaría de Estado de Turismo y Comercio; Área de Comercio Exterior; Ministerio de Industria, Turismo y Comercio

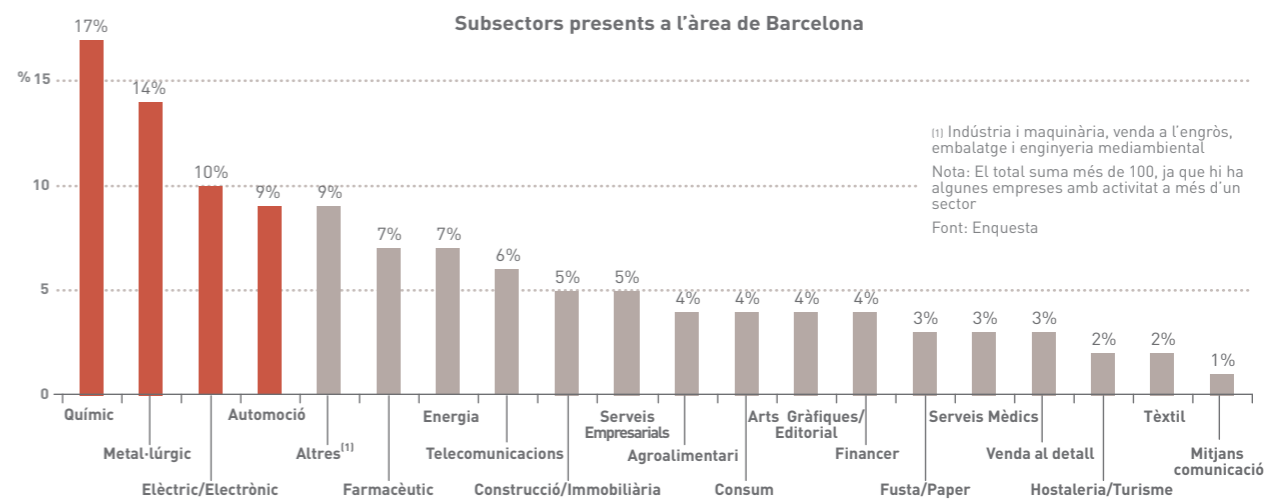
L'àrea de Barcelona disposa d'una base empresarial estrangera en subsectors molt variats. Els subsectors amb més pes d'Inversió Estrangera són el

Químic, el Metal·lúrgic, l'Elèctric-electrònic i el de l'Automoció. Són els sectors tradicionals de l'àrea de Barcelona i en els quals aquesta és líder de mercat.

Aquests quatre subsectors plegats representen el 50% de la Inversió Estrangera Directa a l'àrea de Barcelona.

Gràfic 3

La inversió estrangera en quatre subsectors representa el 50% de la IED a l'àrea de Barcelona

(1) Indústria i maquinària, venda a l'engròs, embotallatge i enginyeria mediambiental
Nota: El total suma més de 100, ja que hi ha algunes empreses amb activitat a més d'un sector
Font: Enquesta

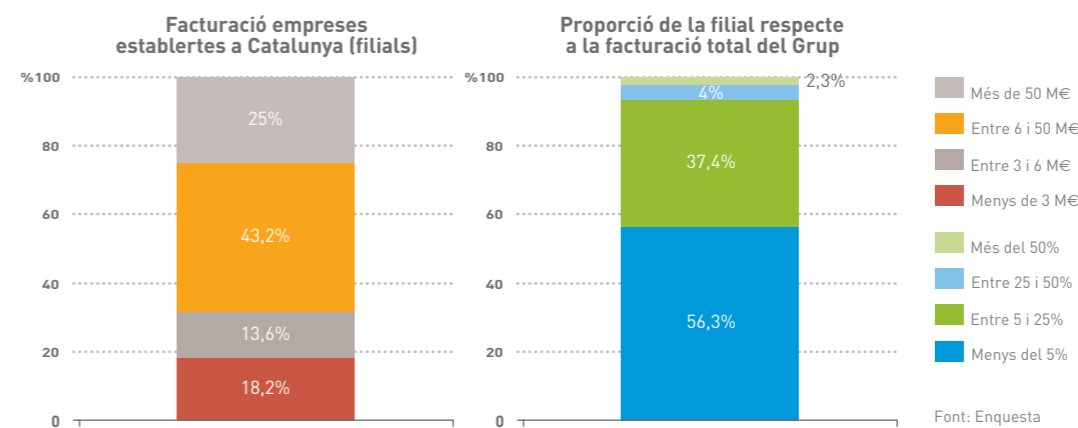
El 70% de les filials de les empreses estrangeres a l'àrea de Barcelona són empreses grans que facturen més de 6M€ i pertanyen a importants grups multinacionals (en el 56% dels

casos, les filials barcelonines representen menys del 5% de la facturació total del grup). La presència d'empreses d'elevada dimensió és molt positiva ja que acostumen a tenir personal més

qualificat, a reinvertir més, atrauen més fluxos de nova inversió estrangera i tenen més capacitat d'inversió en activitats de valor afegit com Recerca i Desenvolupament (R+D).

Gràfic 4

Les empreses estrangeres a Catalunya són grans i acostumen a pertànyer a importants Grups multinacionals

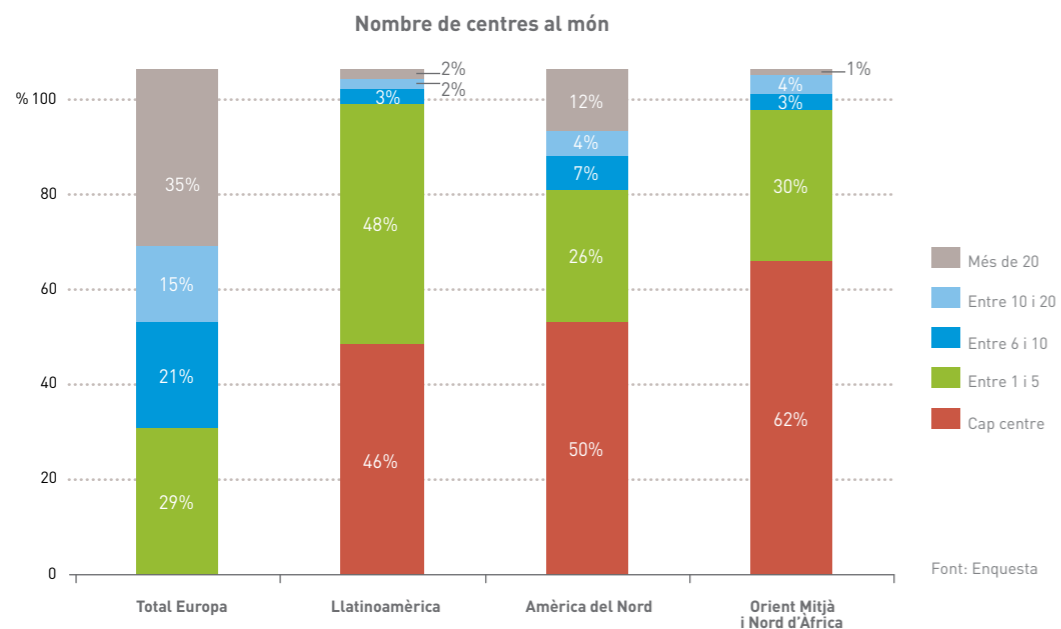
Font: Enquesta

Les multinacionals estrangeres amb filials a l'àrea de Barcelona tenen en tots els casos altres centres a Europa i més de la meitat

tenen centres a altres països fora de la Unió Europea. Es tracta generalment doncs de Grups potents molt internacionalitzats.

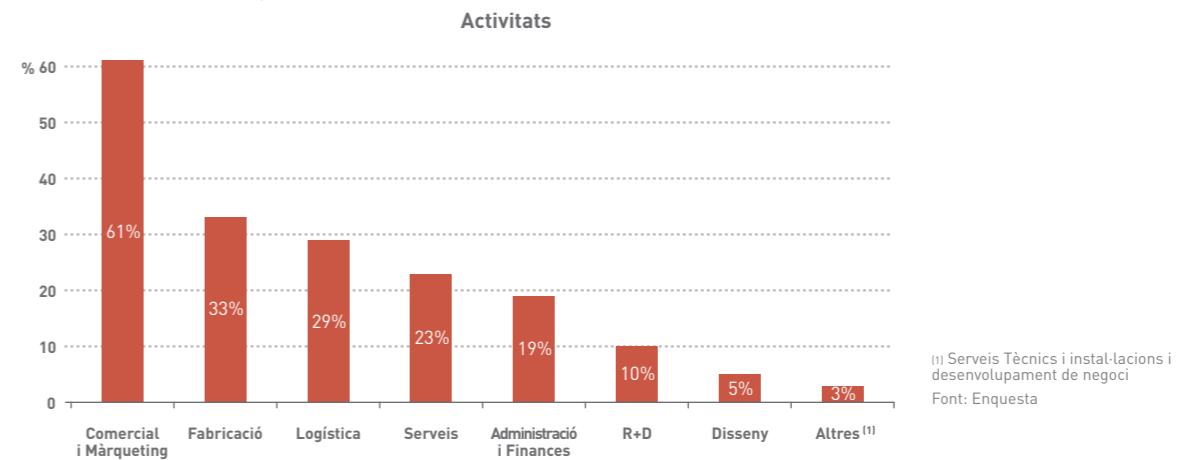
Gràfic 5

Les empreses estrangeres amb presència a l'àrea de Barcelona estan molt internacionalitzades

Gràfic 6

La majoria d'empreses a l'àrea de Barcelona tenen activitat comercial. Comencen a tenir pes les activitats de valor afegit com R+D i Disseny

La majoria de les empreses utilitzen la filial de l'àrea de Barcelona com a plataforma d'entrada al mercat espanyol i, en alguns casos, de la Península Ibèrica. Per aquesta raó, el 61% de les empreses realitzen activitats Comercials i de Màrqueting i un 29% de Logística. El 33%

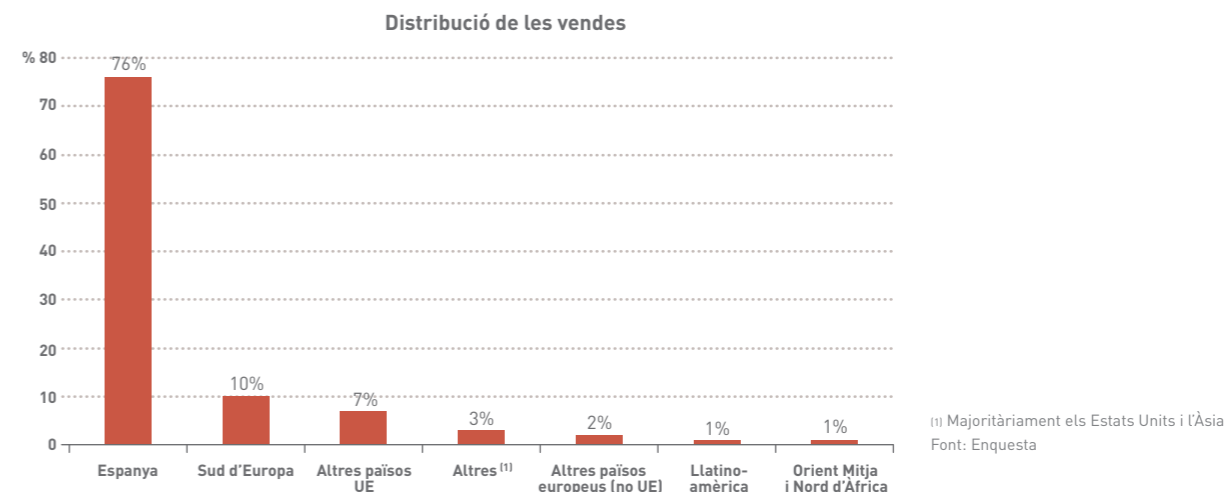
realitzen activitats de Fabricació la qual cosa indica que encara es manté part de la tradició manufacturera. Un 23% de les empreses realitzen activitats de serveis. Les activitats de valor afegit a l'àrea de Barcelona comencen a guanyar pes i, així, un 15% realitzen activi-

tats de Recerca i desenvolupament i de Disseny.

El principal mercat de les empreses estrangeres a Barcelona és Espanya. Malgrat això, un tret molt positiu és que un 24% de la seva facturació com a mitjana correspon a exportacions.

Gràfic 7

Espanya és el principal mercat de les empreses estrangeres a l'àrea de Barcelona, però les exportacions suposen un 24% de la facturació

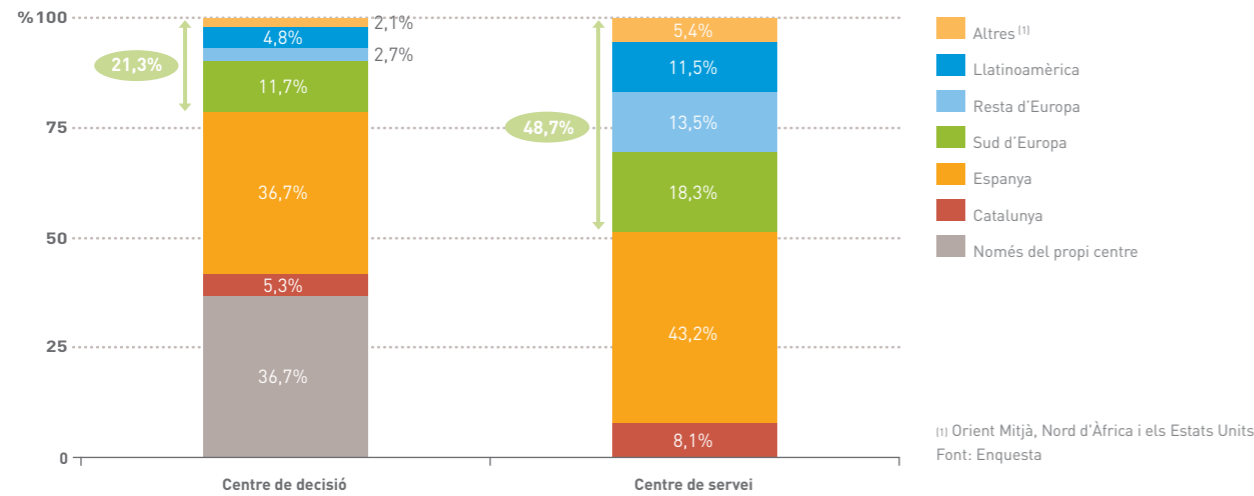

La importància estratègica de les filials establertes a l'àrea de Barcelona és rellevant. El 49% donen servei a altres centres ubicats fora d'Espanya que pertanyen al mateix Grup i, el més important, **un 21% són centres de decisió sobre altres centres ubicats també fora d'Espanya.** Des de Barcelona es prenen principalment decisions sobre les filials o activitats del

Grup a Europa i/o Llatinoamèrica. Els centres amb poder de decisió solen ser més actius a l'hora d'atreure talent, nous fluxos d'inversió i fer adquisicions. D'aquí la importància que d'una forma creixent es prenguin des de la filial de Barcelona decisions sobre altres filials del Grup a d'altres països/àrees geogràfiques.

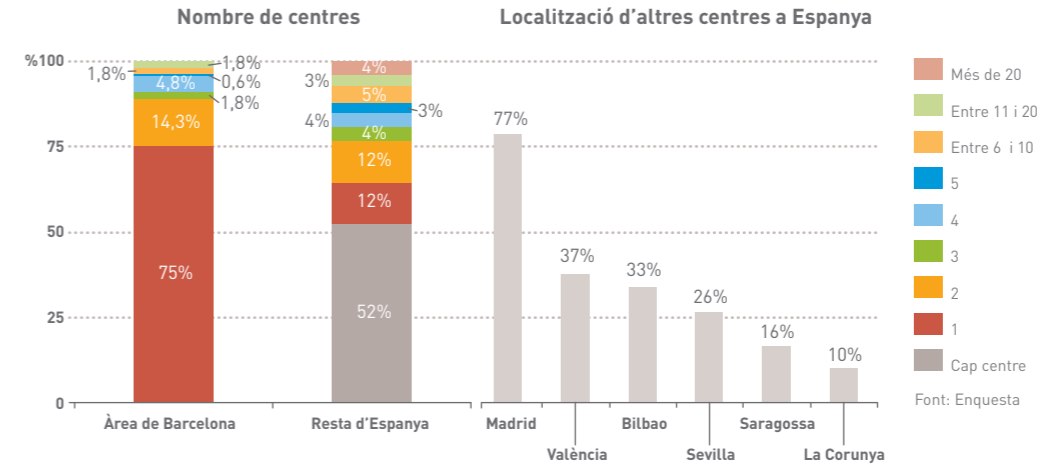
Gràfic 8

Un ~21% d'empreses estrangeres a l'àrea de Barcelona són centres de decisió respecte a altres àrees geogràfiques fora d'Espanya

Gràfic 9

La meitat d'empreses estrangeres a l'àrea de Barcelona tenen altres centres a la resta d'Espanya

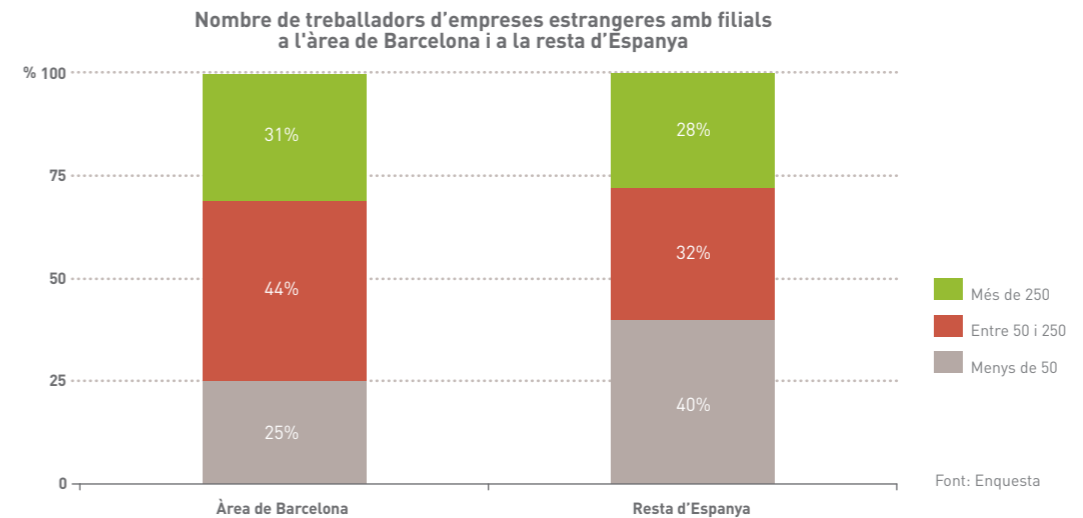
El 25% de les empreses enquestades tenen més d'un centre de treball a l'àrea de Barcelona, ja sigui per raons comercials o per la grandària de l'empresa. Així mateix, un 48% tenen altres centres a Espanya distribuïts

entre més de 40 ciutats espanyoles. Finalment, el 75% de les empreses estrangeres tenen centres a l'àrea de Barcelona amb més de 50 treballadors. Barcelona disposa de centres de treball pertanyents a empreses estran-

geres amb més treballadors que la resta de centres d'Espanya. En aquest sentit, els centres de treball de menys de 50 treballadors a l'àrea de Barcelona són el 25% i a la resta d'Espanya el 40% del total.

Gràfic 10

Les empreses estrangeres a l'àrea de Barcelona tenen més treballadors que les empreses estrangeres a la resta d'Espanya

La perspectiva dels empresaris estrangers sobre l'àrea de Barcelona

La perspectiva dels empresaris sobre l'àrea de Barcelona s'ha còpsat en base a un qüestionari exhaustiu en què s'han inclòs tant les opinions d'empresaris estrangers establerts a l'àrea de Barcelona com d'empreses estrangeres amb seu social fora de Catalunya. A continuació s'exposen les principals conclusions.

4.1. Principals conclusions

- 1** El 97% de les empreses es troben molt satisfetes, satisfetes o consideren adequada la decisió d'establir-se a l'àrea de Barcelona.
- 2** Els tres grans factors rellevants que, per ordre d'importància, incideixen de forma directa en la decisió sobre on invertir són: l'entorn i el mercat, els costos i despeses i els recursos humans.
- 3** Aquests mateixos factors determinants, són els que els empresaris estrangers han puntuat més quant al seu grau de satisfacció a l'àrea de Barcelona:
 - entorn i mercat: especialment l'elevada qualitat de vida de Barcelona, la seva excel·lent situació geogràfica i la seva proximitat als clients
 - costos i despeses: uns costos de mà d'obra i de producció molt competitius
 - recursos humans: una bona preparació tècnica dels recursos humans i un bon clima laboral
- 4** Cap altre factor rellevant ha estat considerat com a no satisfactori, Malgrat això, l'àrea de Barcelona esdevindria més competitiva si millorés en aquells criteris importants on hi ha una menor satisfacció:
 - el coneixement d'idiomes estrangers
 - el cost de transport de les mercaderies
 - el cost de les naus industrials
 - una millor comunicació aèria i ferroviària
- 5** Els empresaris estrangers establerts a l'àrea de Barcelona se senten compromesos amb el seu projecte i estan reinvertint per sobre del que ho fa el seu grup en d'altres localitzacions.

4.2. Els grans temes que determinen la inversió i el grau de satisfacció dels empresaris estrangers

El 74% de les empreses es troben molt satisfetes o satisfetes amb la decisió d'establir-se a l'àrea de Barcelona. Aquesta xifra arriba al 97% quan s'inclou aquells que han obtingut uns resultats adequats amb la seva decisió d'invertir a l'àrea de Barcelona. La causa d'aquest elevat grau de satisfacció es troba en el fet que l'àrea de Barcelona els ofereix de forma satisfactòria

el conjunt de factors més rellevants i necessaris per a la seva activitat empresarial i personal.

Un dels objectius de l'enquesta ha estat entendre quins són els factors o criteris que determinen que els empresaris estrangers escullin una àrea geogràfica sobre una altra. I quin és el grau de satisfacció a Barcelona per a cadascun d'aquests factors. Per

avaluar els diferents criteris que les empreses valoren a l'hora de decidir on invertir, s'han suggerit a l'enquesta nou grans temes o blocs temàtics. Dins de cada bloc temàtic, es mostraven diferents criteris que també eren avaluats de forma individual, en funció del grau d'importància i del grau de satisfacció.

Gràfic 11

A l'enquesta s'han valorat els elements més importants per a la inversió a l'exterior i el grau de satisfacció a l'àrea de Barcelona

	Bloc temàtic per importància	Apartats / criteris avaluats per nivell de satisfacció		
		Molt satisfactori	Satisfactori	Millorable
Major importància	1. Entorn i mercat	<ul style="list-style-type: none"> Qualitat de vida Situació geogràfica de l'àrea de Barcelona Proximitat clients i mercats potencials Concentració d'empreses relacionades 	<ul style="list-style-type: none"> Disponibilitat i qualitat dels subministradors Percepció de l'àrea de Barcelona Oportunitats de compra d'una empresa 	
	2. Costos i despeses	<ul style="list-style-type: none"> Cost mà d'obra qualificada Costos de producció Cost mà d'obra no qualificada 	<ul style="list-style-type: none"> Cost transport Cost oficines i naus industrials 	
	3. Recursos Humans	<ul style="list-style-type: none"> Preparació tècnica i universitària Clima laboral Disponibilitat i Productivitat/ Eficiència de mà d'obra 	<ul style="list-style-type: none"> Coneixement d'idiomes 	
Importància mitja	4. Infraestructures logístiques mercaderies	<ul style="list-style-type: none"> Ports marítims Xarxes viàries 	<ul style="list-style-type: none"> Comunicació aèria Comunicació ferroviària 	
	5. Situació sociopolítica	<ul style="list-style-type: none"> Entorn laboral Entorn fiscal Entorn legislatiu 	<ul style="list-style-type: none"> Entorn polític Polítiques públiques de suport a la inversió i a l'empresa 	
	6. Infraestructures immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> Disponibilitat i qualitat d'oficines Disponibilitat i qualitat de centres de negocis 	<ul style="list-style-type: none"> Qualitat de polígons Disponibilitat i qualitat de naus 	<ul style="list-style-type: none"> Disponibilitat de terrenys
	7. Comunicacions de passatgers	<ul style="list-style-type: none"> Xarxes viàries Comunicació aèria 	<ul style="list-style-type: none"> Sistema de transport públic 	<ul style="list-style-type: none"> Comunicació ferroviària
Menor importància	8. Infraestructures telecomunicacions	<ul style="list-style-type: none"> Qualitat telefonia fixa Qualitat telefonia mòbil 	<ul style="list-style-type: none"> Xarxes d'accés d'alta velocitat: cable, ADSL... Costos de telecomunicacions 	
	9. Oferta de serveis	<ul style="list-style-type: none"> Oferta cultural i d'entreteniment Qualitat de l'oferta d'universitats i escoles de negocis 	<ul style="list-style-type: none"> Cobertura mèdica i sanitària Oferta de col·legis Disponibilitat i accessibilitat habitatges 	

Nota: S'han eliminat del gràfic els criteris considerats poc importants
Font: Enquesta; anàlisi BCG

Els 9 blocs temàtics que s'han suggerit als enquestats per avaluar la seva rellevància han estat:

- 1 L'entorn i mercat i la percepció de Barcelona:** la situació de Barcelona, la proximitat a subministradors i clients i la qualitat de vida i altres elements amb què s'identifica la ciutat
- 2 Costos i despeses:** el cost relatiu de l'àrea de Barcelona en mà d'obra, producció, transport, oficines i naus industrials respecte d'altres àrees metropolitanes rellevants
- 3 Recursos Humans:** la preparació tècnica dels recursos humans i la seva productivitat i flexibilitat
- 4 Infraestructures logístiques i de transport de mercaderies**
- 5 Situació sociopolítica:** entorn polític, laboral, fiscal i ajuts de suport a la inversió
- 6 Infraestructures immobiliàries:** disponibilitat i qualitat de l'oferta immobiliària de negocis
- 7 Comunicacions de passatgers:** les infraestructures i facilitat en les comunicacions de passatgers
- 8 Infraestructures de telecomunicacions:** qualitat de les xarxes i el seu cost relatiu
- 9 Oferta de serveis:** l'oferta de serveis educatius, culturals, habitatges i d'oci

En el gràfic es poden veure els diferents criteris que s'han avaluat dins de cada bloc temàtic ordenats segons el grau de satisfacció dels empresaris estrangers. A la persona enquesta se li demanava que avalués els nou blocs temàtics per ordre d'importància i dins de cada bloc temàtic les tres variables més importants, per ordre i grau de satisfacció. S'han ordenat els diferents blocs temàtics segons la importància per al conjunt de les empreses estrangeres. Els tres primers blocs temàtics, entorn i mercat, costos i despeses i recursos humans han estat citats en primer lloc com a

més importants per tal de decidir on realitzar la inversió en un 83% de les enquestes. **Un 47% dels empresaris creu que entorn i mercat és el criteri més important a l'hora de decidir on realitzar un nou projecte d'inversió i un 27% els costos i despeses, mentre que un 9% cita com a element més important els recursos humans**¹.

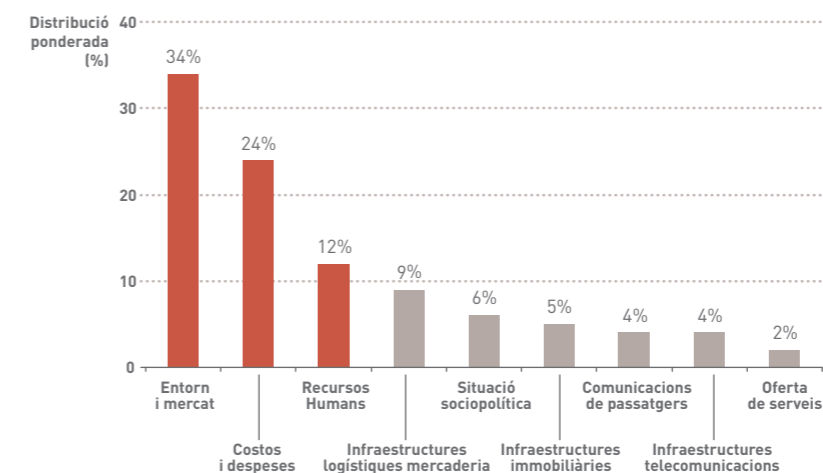
A continuació es mostra la distribució ponderada dels diferents blocs temàtics si assignem 3 punts al tema referit com a més important, 2 al segon i 1 a l'apartat considerat com a

tercer en importància. El resultat és similar a l'anterior si bé guanyen rellevància alguns temes com les infraestructures logístiques, la situació sociopolítica, les infraestructures immobiliàries i les comunicacions de passatgers.

¹ En l'enquesta realitzada a les empreses de fora de Catalunya, aquestes també coincideixen en que aquests tres grans temes són els més rellevants. Aquesta elevada concentració s'explica si pensem que en moltes ocasions les inversions estrangeres tenen la seva justificació en tenir accés a un mercat intern rellevant com és el mercat espanyol.

Gràfic 12

L'entorn i el mercat, els costos i els recursos humans són els temes més valorats per prendre la decisió sobre on invertir

Nota: Per realitzar la distribució ponderada s'han assignat tres punts a l'element citat en primer lloc, dos punts a l'element esmentat en segon lloc i un punt al que s'esmenta en tercer lloc

La major part dels sectors establerts a l'àrea de Barcelona cerquen un equilibri entre les condicions de l'entorn i el mercat i els costos i despeses de l'àrea. Aquest és el cas dels sectors Químic, Elèctric-electrònic, Metal·lúrgic i Farmacèutic, per exemple. En canvi, sectors en què l'estructura dels costos incideix de forma menys important en el seu compte de resultats donen molta rellevància tant a la proximitat als clients i al mercat potencial, com als serveis financers i als serveis empresarials. D'altra

banda, es troben sectors que són molt més sensibles als costos, com ara l'Automoció, que cerquen en les seves inversions costos operacionals baixos.

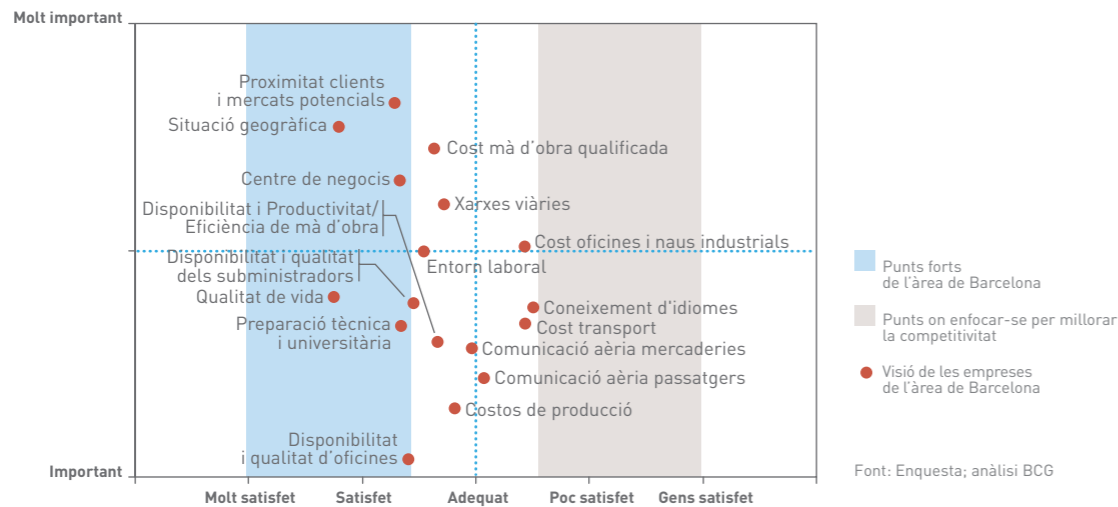
A les empreses estrangeres enquestades se'ls ha preguntat dins de cada bloc temàtic quins són els factors o criteris més importants per escollir la localització en què invertir i, amb referència a cada un d'aquests factors, quin és el seu grau de satisfacció respecte de l'àrea de Barcelona.

Els empresaris estrangers creuen que **els factors o criteris més rellevants** per prendre la decisió sobre on realitzar la inversió són:

- **La situació geogràfica i la proximitat als clients**
- **La preparació tècnica i coneixement d'idiomes dels recursos humans, així com el seu cost**
- **Les xarxes viàries**
- **La disponibilitat i qualitat dels subministradors a l'àrea (existència d'un Cluster)**
- **Diferents elements de l'estructura de costos**
- **Les comunicacions de passatgers, en especial l'aèria**

Gràfic 13

Punts forts i punts de millora de l'àrea de Barcelona segons les empreses amb presència a l'àrea de Barcelona

Els principals punts forts de l'àrea de Barcelona valorats molt positivament pels empresaris estrangers són:

- **la situació geogràfica de Barcelona**
- **la proximitat als clients**
- **la qualitat de vida de la ciutat**
- **una mà d'obra preparada i a un cost raonable**
- **i la disponibilitat a l'Àrea de subministradors de qualitat**

No existeix cap àrea rellevant d'insatisfacció segons els empresaris estrangers a Barcelona. Els punts amb una menor satisfacció relativa on existeix una oportunitat de seguir augmentant la competitivitat de Barcelona són:

- el coneixement d'idiomes estrangers dels professionals, en especial de l'anglès
- el cost del transport de mercaderies
- el cost de les naus industrials²
- i la comunicació aèria

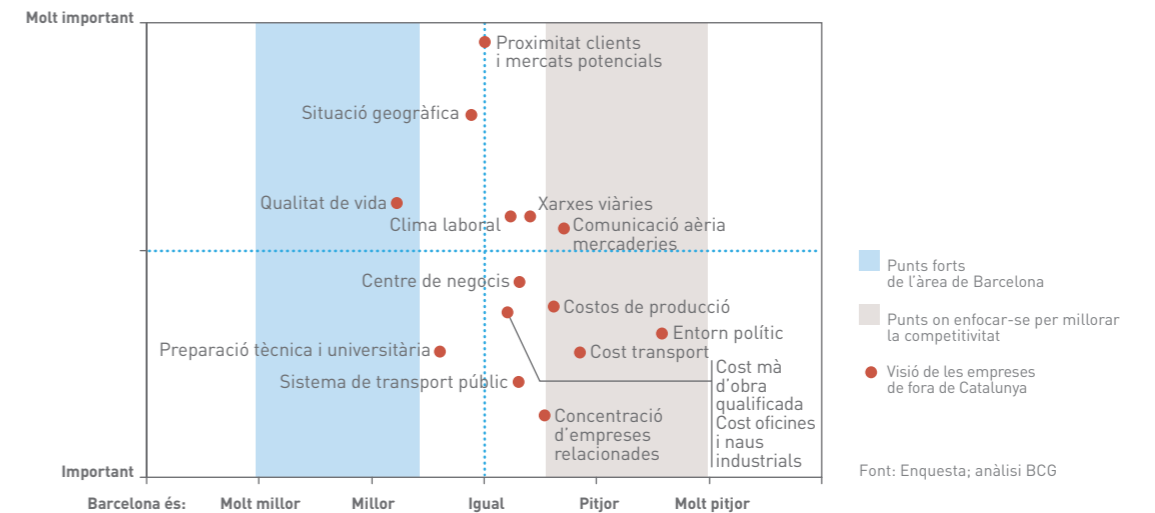
² Convé esmentar que el cost de les oficines i les naus industrials constava com un factor unificat a l'enquesta. En els comentaris qualitatius de les respostes dels empresaris s'aclaria que la baixa adequació dels costos feia referència al cas específic de les naus industrials.

A continuació es mostra quins són els factors rellevants per als empresaris estrangers ubicats fora de Catalunya a l'hora de decidir sobre les inversions i quina és la seva opinió sobre aquests factors en la ubicació on han realitzat la inversió respecte de Barcelona. Les conclusions de les seves opinions són:

- 1 Els factors considerats com a rellevants són bastant similars als considerats pels empresaris establerts a l'àrea de Barcelona.
- 2 En la majoria de factors, Barcelona rep una qualificació molt similar a la de l'àrea on es troben presents. El punt més destacable de Barcelona és la qualitat de vida i la preparació tècnica dels empleats. Aquells elements que creuen que s'han de millorar són la situació política i la comunicació aèria de mercaderies.

Gràfic 14

Les empreses estrangeres sense presència a Barcelona són més crítiques amb les infraestructures i l'entorn polític

4.2.1. Entorn i mercat i la percepció de Barcelona

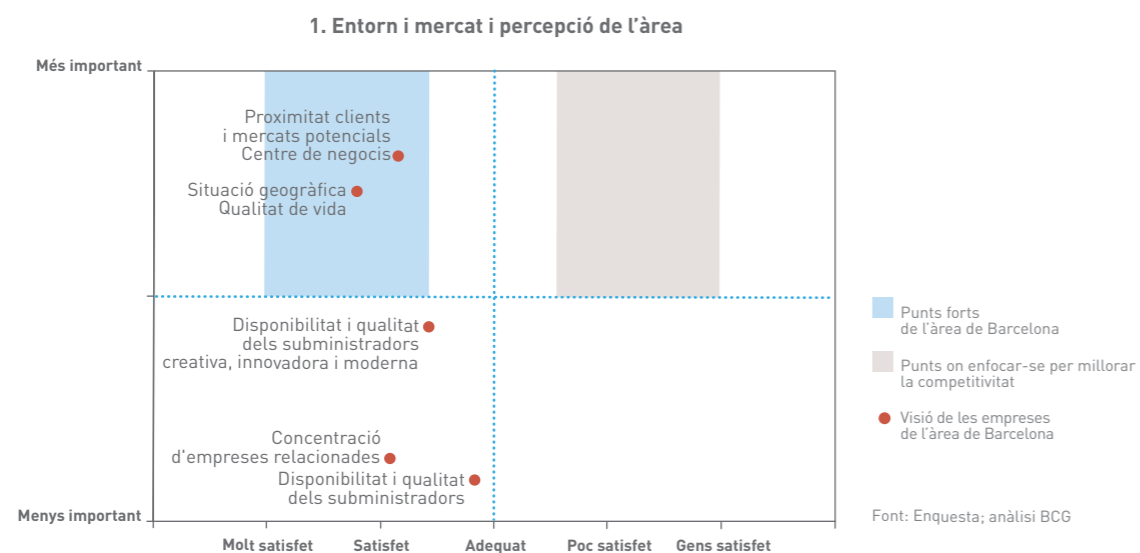
Entorn i mercat és el factor més rellevant per als empresaris a l'hora de decidir on invertir. La majoria d'empreses estrangeres que inverteixen a Barcelona ho fan per abastir el mercat espanyol. La situació geogràfica de l'àrea de Barcelona és privilegiada i permet abastir el mercat de la Península Ibèrica i del Sud i Est d'Europa.

Les empreses cerquen amb les seves filials **la proximitat a**

clients i mercats potencials així com la qualitat de vida i la disponibilitat i qualitat dels subministradors. La important base empresarial a l'àrea de Barcelona és un element important per atreure inversió estrangera. Com en estudis previs, els empresaris consideren l'àrea de Barcelona com un entorn geoestratègic òptim a l'hora d'invertir i el factor amb el qual les empreses estan molt satisfetes en totes les seves vessants.

Gràfic 15

La proximitat als clients i la situació geogràfica són els elements més importants i són ben valorats

Un dels principals atractius de l'entorn de l'àrea de Barcelona és la seva **qualitat de vida**. Aquesta és reconeguda de forma notable tant per les empreses de dins com de fora de Catalunya. Les empreses cada cop es preocupen més pels seus treballadors i volen que gaudeixin d'un

entorn agradable. La qualitat de vida de l'àrea de Barcelona és un factor clau per atreure i retenir els professionals més qualificats. La percepció que tenen les empreses és molt positiva pel que fa a la bona acollida per part de la població local, la facilitat d'integració i el cosmopolitisme.

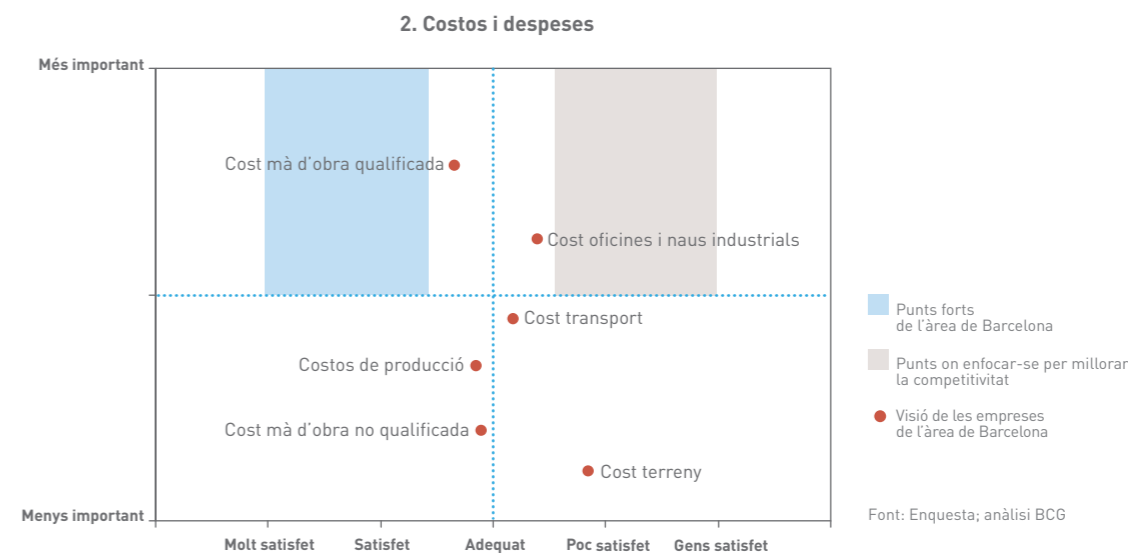
4.2.2. Costos i despeses

Els costos i les despeses són el segon apartat de màxima importància per a les empreses. El cost de la mà d'obra qualificada de l'àrea de Barcelona és un punt fort que cal aprofitar per atreure activitats de valor afegit. Les empreses troben que és el criteri de més importància dins dels costos i les despeses i estan satisfetes amb l'oferta de l'àrea de Barcelona. En la mateixa línia, també es troben satisfetes amb els costos de producció.

Les empreses estrangeres consideren que, tot i estar satisfetes amb els principals punts de costos i despeses, hi ha una oportunitat per millorar en el cost de transport de mercaderies i en el de les naus industrials i del terreny, encara que aquest darrer és qualificat de criteri poc important.

Gràfic 16

El cost de la mà d'obra és molt ben valorat i el cost de naus industrials és un element a millorar

4.2.3. Recursos Humans

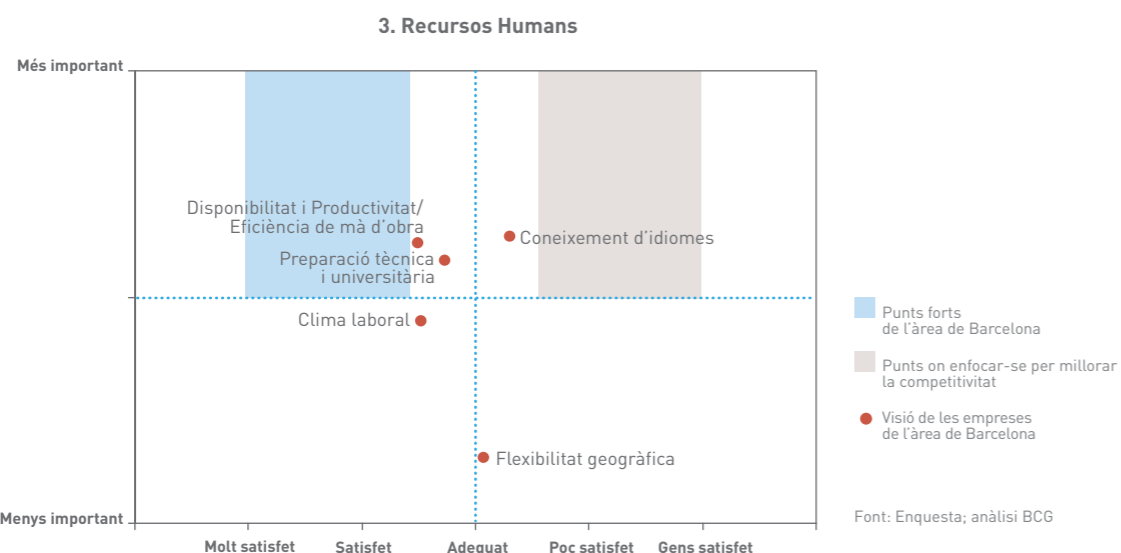
Com en el punt anterior, les empreses estrangeres troben molt rellevant la preparació tècnica, la disponibilitat i la productivitat de la mà d'obra qualificada i es mostren satisfetes amb l'oferta de l'àrea de Barcelona. La preparació tècnica i universitària és molt competitiva. Aquest és un dels punts diferenciadors de Barcelona per atreure inversió estrangera.

incidència en l'anglès i en la importància de què Catalunya vagi tendint a ser un territori trilingüe.

L'únic punt, tot i que està molt a prop de l'adequat, on es suggereix seguir millorant és el coneixement dels idiomes estrangers i es fa una especial

Gràfic 17

La preparació tècnica dels empleats és un element diferenciador de Barcelona

4.2.4. Infraestructures logístiques de mercaderies

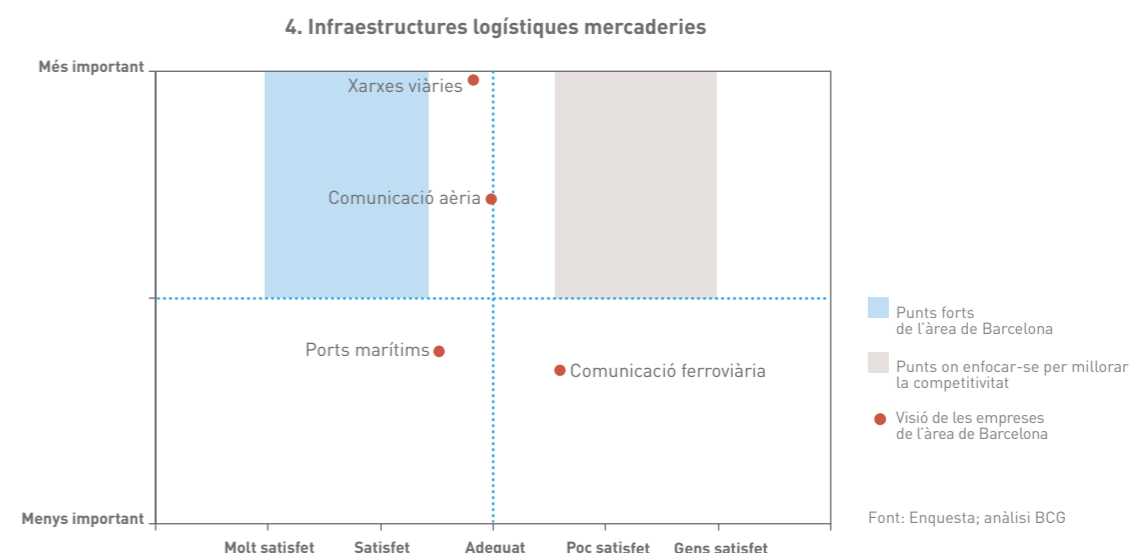
Per a l'atracció d'inversió i per al desenvolupament econòmic són fonamentals unes infraestructures adequades. L'àrea de Barcelona gaudeix d'una situació privilegiada ja que està ubicada en l'arc mediterrani i es troba estratègicament situada per servir el mercat espanyol i el del Sud i Est d'Europa. Les infraestructures logístiques de mercaderies són fonamentals perquè moltes empreses estrangeres puguin abastir amb els seus productes la resta de l'Estat i puguin exportar. Les xarxes viàries i la comunicació aèria

són els factors més importants.

Els empresaris troben adequada la infraestructura logística de mercaderies en general. Respecte la xarxa viària, tot i que es considera també adequada, existeix una percepció que es pot progressar en el futur. La comunicació ferroviària, en canvi, no assoleix la qualificació d'adequada. Els empresaris estrangers amb seu fora de Catalunya donen molta importància a la millora d'aquest capítol.

Gràfic 18

Les infraestructures logístiques són adequades encara que es pot seguir millorant

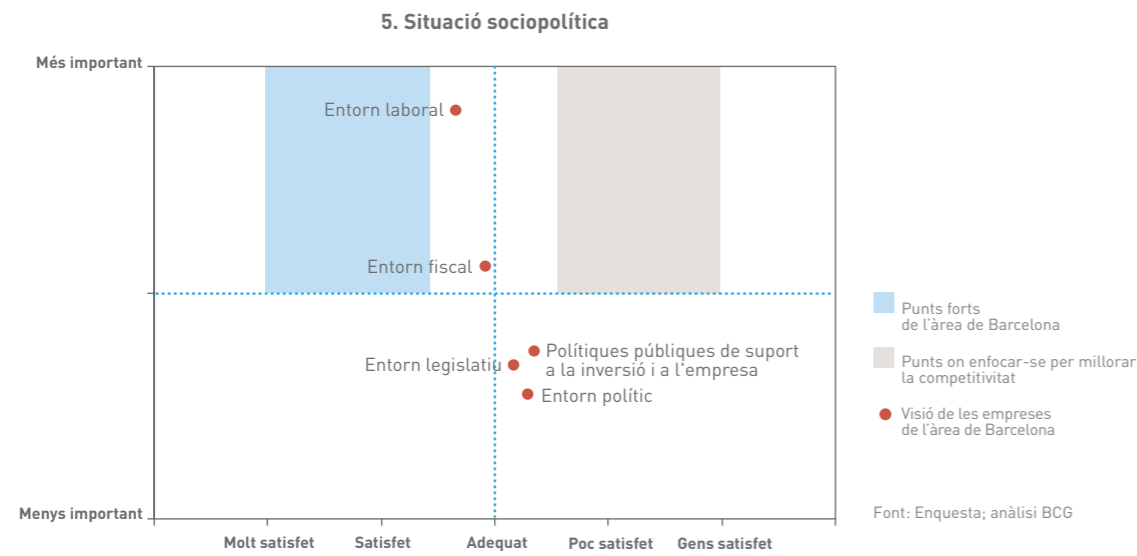
4.2.5. Situació sociopolítica

El bloc temàtic de la situació sociopolítica engloba l'entorn laboral, l'entorn fiscal, l'entorn legislatiu, l'entorn polític i les polítiques públiques de suport a la inversió i a l'empresa. La situació a l'àrea de Barcelona en tots els aspectes és positiva.

Els empresaris estrangers que tenen la seu social fora de Catalunya confereixen molta més importància a l'entorn polític que els empresaris que hi són presents. A més, consideren que l'entorn polític és menys positiu que el de l'àrea en què es troben.

Gràfic 19

La situació sociopolítica és positiva

4.2.6. Infraestructures immobiliàries

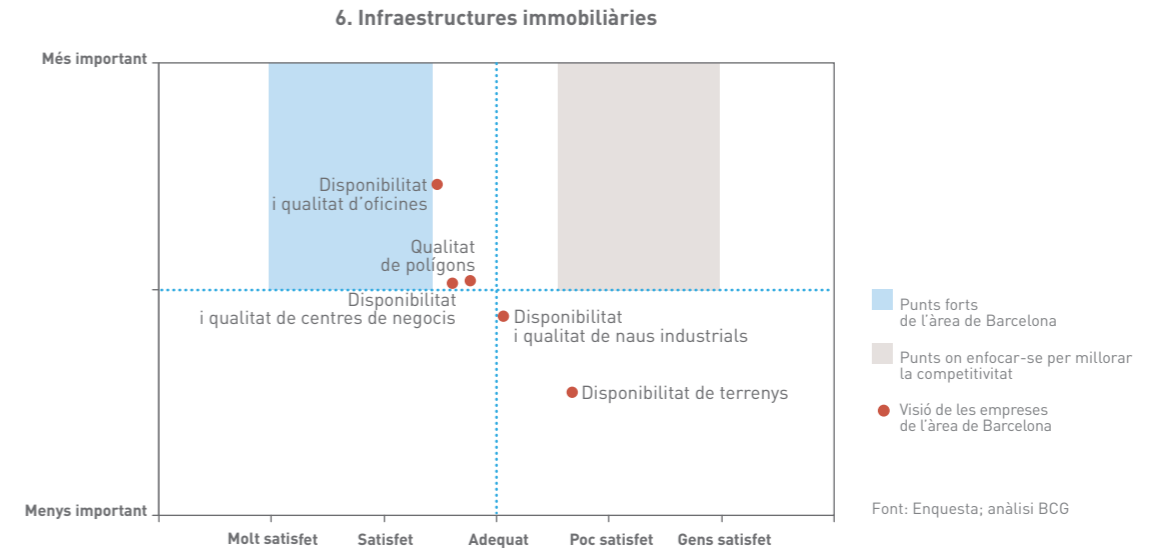
Les empreses estrangeres consideren que l'oferta d'infraestructures immobiliàries, sobretot pel que fa a la disponibilitat i qualitat de les oficines i centres de negoci, així com la qualitat dels polígons són satisfactòries. Les empreses estrangeres de fora de Catalunya tenen

una visió de Barcelona gairebé igual a la de l'àrea en la qual estan establertes.

Tot i que la majoria d'empreses no avaluen com a factor molt important la disponibilitat de terrenys, aquesta és una àrea on es podria millorar.

Gràfic 20

Les infraestructures immobiliàries estan ben valorades

4.2.7. Comunicacions de passatgers

En general, les empreses estrangeres assenyalen com a satisfactori però al mateix temps com un punt que cal seguir millorant les comunicacions de passatgers de l'àrea de Barcelona. Els empresaris creuen positiu un reforçament de la comunicació aèria i del sistema de transport públic que són necessaris per a la seva activitat. Un 44% d'aquells que van donar la seva opinió sobre l'aeroport, no es troben satisfets amb el servei rebut i reclamen més línies regulars i de baix cost i més vols transoceànics directes. Un 27% dels que van donar la seva opinió sobre l'aeroport van expressar que cal evolucionar cap a un model de gestió de l'aeroport en què les administracions autonòmiques i locals s'hi impliquin més i es doni resposta

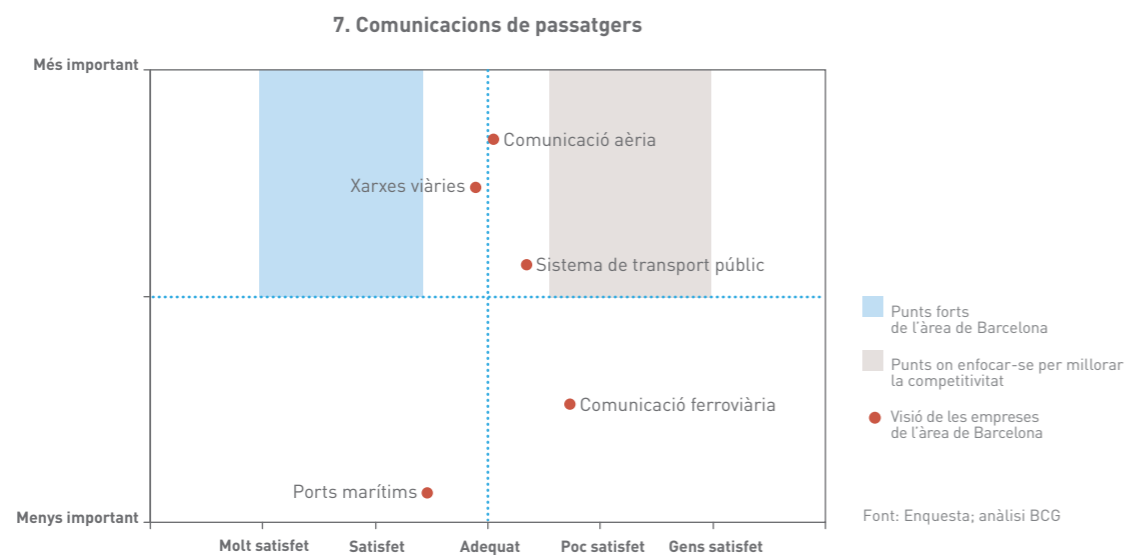
als reptes de la comunicació aèria de passatgers de Barcelona.

Els ports marítims i la comunicació ferroviària tenen un paper no tant important en l'activitat de la mostra d'empreses, que es declaren satisfetes amb el servei proporcionat pels ports marítims, però no amb la comunicació ferroviària.

És important apuntar que els empresaris estrangers amb seu fora de Catalunya veuen la qualitat del sistema públic de transport com un element important per prendre la decisió d'inversió. En aquest sentit, igual que els empresaris estrangers a Barcelona, apunten que es tracta d'un punt en el qual és necessari seguir millorant.

Gràfic 21

La comunicació de passatgers és satisfactòria

4.2.8. Infraestructures de telecomunicacions

La visió de les infraestructures de telecomunicacions per part de les empreses de dins i fora de Catalunya és força semblant. Ambdues troben molt importants les xarxes d'accés d'alta velocitat i els costos de les telecomunicacions, i no es mostren satisfetes amb aquest últim punt. Malgrat això, aquest depèn de les

operadores de telecomunicacions que donen els seus serveis a nivell estatal i, per tant, no és un element diferenciador dins d'Espanya.

Les empreses estrangeres de l'àrea de Barcelona estan satisfetes amb la qualitat de la telefonia mòbil i fixa.

4.2.9. Oferta de serveis

Les empreses estrangeres establertes a l'àrea de Barcelona estan molt satisfetes amb l'oferta de serveis existent. Els punts forts més importants són la bona cobertura mèdica i sanitària i una oferta d'universitats, escoles de negocis i col·legis de gran qualitat, així com una àmplia varietat d'activitats

culturals i d'entreteniment. Però, pel contrari, els empresaris demanen més disponibilitat i accessibilitat als habitatges.

Alguns empresaris de fora de Catalunya creuen desitjable una més àmplia oferta de col·legis de l'àrea de Barcelona per atreure professionals estrangers.

4.3. Les ciutats competidores de Barcelona per atreure inversió estrangera

El propòsit de la majoria d'inversions estrangeres a l'àrea de Barcelona és accedir a l'important mercat interior espanyol. Per tant, sovint, les ciutats alternatives a Barcelona per realitzar la inversió són altres ciutats espanyoles.

4.3.1. Ciutats competidores dins Espanya

Quan una empresa decideix establir-se a Espanya, la principal alternativa que troba a l'àrea de Barcelona és Madrid. Un 74% dels empresaris opina que Madrid és la competidora a nivell d'Espanya amb l'àrea de Barcelona. Les altres ciutats citades, però a molta distància, són València (24%), Saragossa (16%) i Bilbao (12%)³.

En opinió dels empresaris estrangers, l'àrea de Barcelona té un avantatge respecte a

Madrid en quant a situació geogràfica i qualitat de vida i lleugerament en la disponibilitat de subministradors. Assenyalen com a punts forts de Madrid la comunicació de passatgers, la disponibilitat d'infraestructures immobiliàries i les polítiques de suport a la inversió. El promig dels diferents factors dona a les dues àrees la mateixa puntuació. És a dir, les dues ciutats ofereixen una proposta de valor molt semblant a l'hora de considerar una inversió.

³ La suma de totes les ciutats és superior a 100, ja que alguns dels enquestats han donat com a resposta més d'una ciutat.

4.3.2. Ciutats competidores a nivell internacional

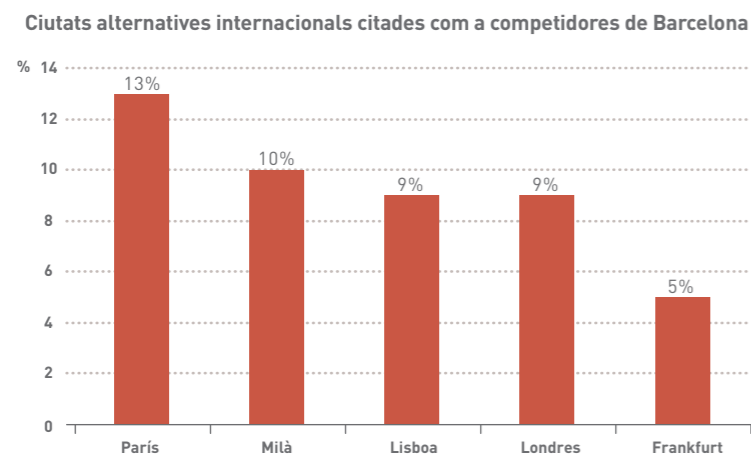
En algunes inversions estrangeres l'objectiu de les empreses no és tant accedir al mercat interior, sinó realitzar una activitat de forma centralitzada que doni servei a altres països. Aquestes activitats (Disseny, R+D, Centres de servei) quan es considera Barcelona acostumen a ser activitats amb un valor afegit mig-alt.

de Barcelona competeix amb les ciutats europees líders. Les 5 ciutats identificades com a més rellevants són **París, Milà, Lisboa, Londres i Frankfurt.** Aquestes 5 ciutats representen gairebé la meitat de les ciutats més citades com a competidores. Però cal destacar que els empresaris han identificat més de 40 ciutats internacionals alternatives a l'àrea de Barcelona.

A nivell internacional, l'àrea

Gràfic 22

Barcelona competeix amb les ciutats europees líders per la inversió estrangera

Font: Enquesta

La principal competidora a nivell internacional és París, que ofereix una proposta de valor semblant a la de l'àrea de Barcelona, encara que té millors infraestructures. Els empresaris destaquen de Milà la proximitat als clients i mercats potencials així com la disponibilitat de recursos humans qualificats. Lisboa sorgeix com a ciutat alternativa amb una proposta de valor molt centrada en termes de cost.

Londres es situa en quarta posició com a alternativa a l'àrea de Barcelona, però aquells que la citen creuen que ofereix una proposta de valor molt completa i competitiva. Londres està considerada a nivell europeu com la millor ciutat per establir negocis per la concentració d'empreses relacionades i seus internacionals i per una mà d'obra altament qualificada i cosmopolita (aproximadament un 27% de la població ha nascut fora

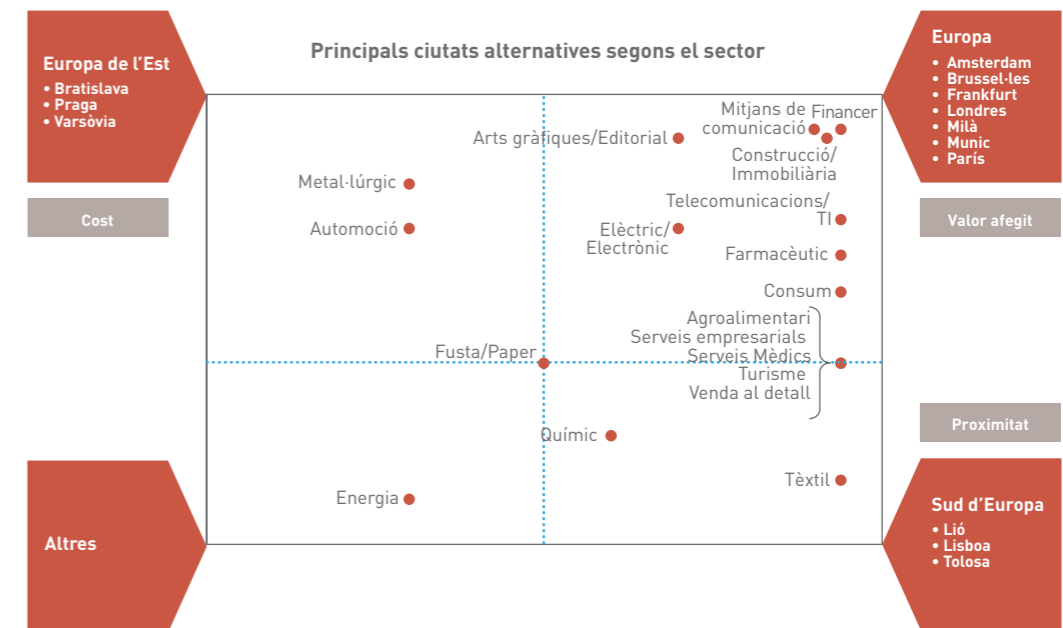
de la Gran Bretanya i prové de més de 160 països).

Londres es concentra en pocs sectors però d'alt valor afegit: serveis financers, serveis sanitaris, empresarials, transports i comunicacions, hostaleria i restauració i en sectors industrials de component tecnològic.

Des de la perspectiva sectorial, l'àrea de Barcelona competeix per la inversió en el sector Serveis amb les principals ciutats dels països de la UE-15 més desenvolupats, mentre que en els sectors industrials sensibles al cost de producció, com ara el Metal·lúrgic i l'Automoció, ho fa amb Europa de l'Est. Per a subsectors en què el cost i la proximitat alhora són importants (alguns subsectors dins el Tèxtil, per exemple) algunes ciutats europees mitjanes (Lisboa, Lió o Tolosa) són les alternatives a Barcelona.

Gràfic 23

Les ciutats europees competidores depenen del sector

Font: Enquesta; anàlisi BCG

El dinamisme de Catalunya en la captació d'IED

5.1. Context: La IED al món

La Inversió Estrangera en l'àmbit mundial ha crescut de forma important els darrers anys, experimentant l'any 2005 un creixement del 29% arribant als 916.000 M\$. Les causes d'aquest increment han estat el fort creixement de les principals economies, que han impulsat la inversió i les fusions i adquisicions entre empreses, i les favorables condicions dels mercats financers: forta generació de cash flow de les empreses, baixos interessos i el

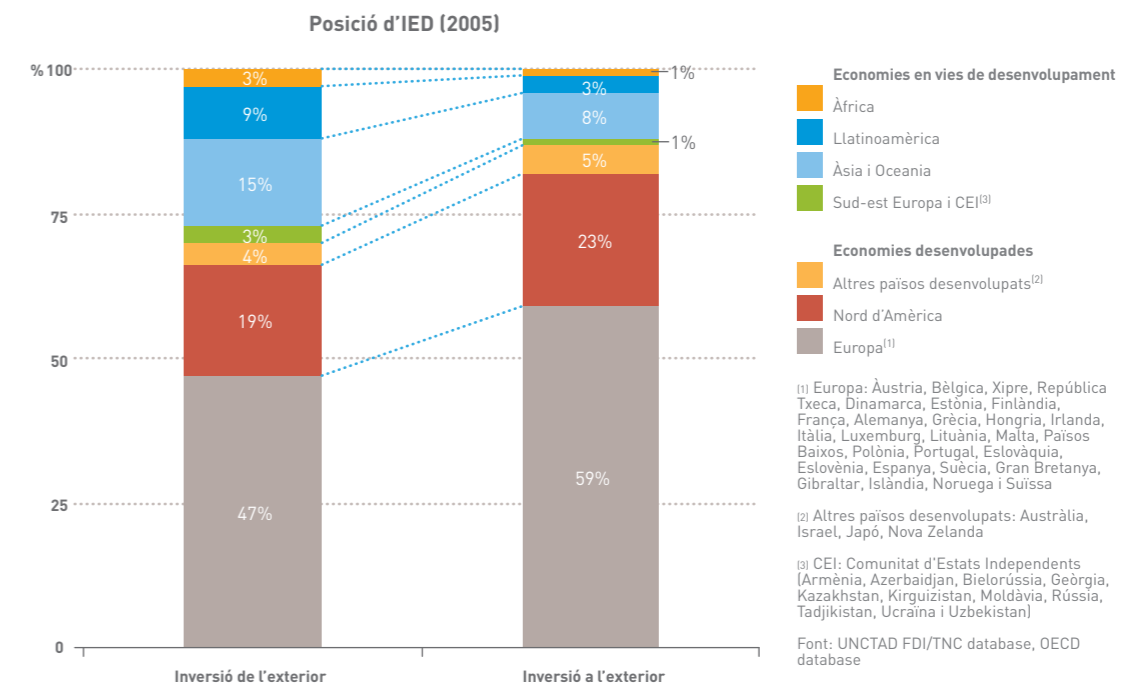
manteniment de la confiança en els principals centres financers.

L'Europa desenvolupada i els Estats Units han estat tradicionalment els inversors més importants i receptors d'inversió alhora a nivell mundial. Europa continua ocupant la primera posició quant a inversió acumulada invertida a l'exterior (un 60% del total mundial), però també n'és el major receptor (gairebé la meitat mundial) gràcies a les empreses

multinationals que s'estableixen a la Gran Bretanya, Holanda i França, fonamentalment. Els Estats Units és alhora el primer país del món a títol individual que ha invertit històricament a fora i ha rebut inversions de països tercers. Europa i Amèrica del Nord fins l'any 2005 han representat el 80% d'inversions acumulades a tercers països i gairebé el 70% de la recepció d'inversions acumulades a nivell mundial.

Gràfic 24

Europa segueix essent el major inversor i receptor d'Inversió Estrangera Directa

Els grans països inversors a nivell mundial són els Estats Units (19% del total mundial), la Gran Bretanya (12%), Alemanya (9%) i França (8%) que, a la vegada, són els màxims receptors

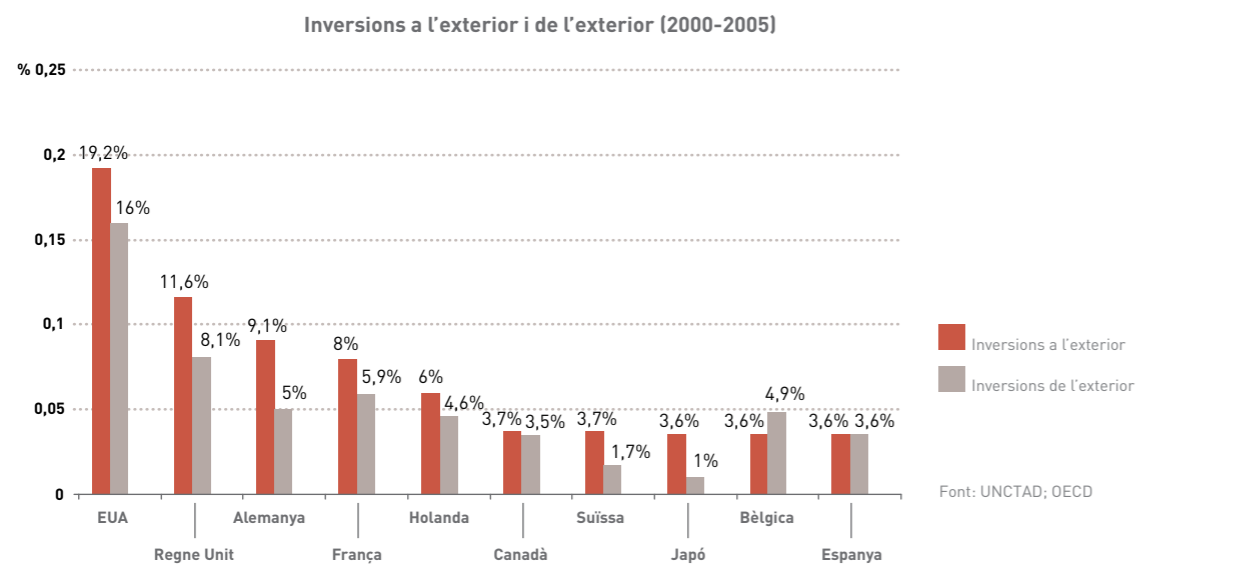
d'inversió. Espanya es troba en un bon equilibri entre la inversió que rep de l'exterior i la que realitza a tercers països. En els darrers anys, la inversió a l'exterior ha crescut molt per sobre de la rebuda.

En termes de noves inversions d'IED durant el 2005, Europa segueix captant gairebé el 50% de la IED mundial [més del doble que

l'Àsia]. **L'any 2005, Espanya es va situar en la desena posició dels països que més fluxos d'Inversió Estrangera Directa van rebre al món.**

Gràfic 25

Els EUA, la Gran Bretanya, Alemanya i França han estat els majors inversors exteriors a nivell mundial

5.2. El poder d'atracció d'IED de Catalunya

Catalunya -en especial l'àrea de Barcelona- té una gran tradició en la captació d'Inversió Estrangera Directa (IED) i per això té la major base empresarial estrangera instal·lada dins Espanya. Però, davant d'un mercat cada vegada més global, Catalunya ha de seguir creant un entorn favorable per atreure una creixent inversió de major valor afegit.

Després del procés de convergència del PIB per càpita amb les economies de la UE-15, l'àrea de Barcelona ha de competir amb les principals ciutats europees. Els costos baixos, especialment la mà d'obra, deixen de ser un dels principals avantatges i les empreses multinacionals s'estableixen a l'Àrea valorant l'oferta d'altres criteris: la preparació dels recursos humans, la proximitat als clients i mercats potencials, el dinamisme econòmic, la concentració d'empreses i activitats relacionades i la qualitat de vida. Gràcies a aquests i d'altres factors, Catalunya es troba en una posició molt competitiva i es situa entre les principals regions a nivell europeu en la captació de nous projectes d'inversió.

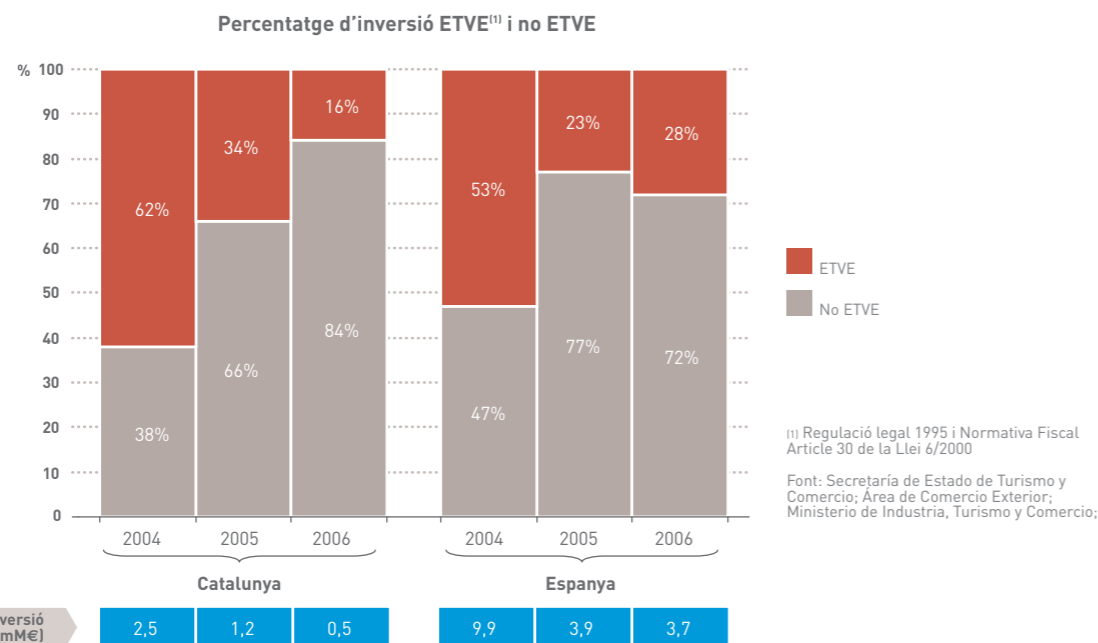
Per tal d'analitzar la inversió estrangera a Catalunya ens basarem en la comparació de la Inversió Estrangera Directa

d'Establiment¹ (IEDE) que és la inversió estrangera directa aplicada a la creació de noves empreses o noves activitats empresarials i l'indicador més fiable de l'impacte d'aquestes aportacions al PIB. A l'hora de comptabilitzar els fluxos d'inversió estrangera, la majoria dels països europeus segueixen les recomanacions de l'OCDE ("Benchmark Definition of Foreign Direct Investment", Tercera Edició) i comptabilitzen les reinversions de les empreses estrangeres ja establertes al seu país. En el cas d'Espanya, aquesta també segueix les recomanacions de l'OCDE però no comptabilitza les reinversions, que constitueixen un capítol que té un pes, segons les nostres estimacions, gairebé tan important com els nous fluxos d'inversió en incidència directa sobre el PIB. Les inversions estrangeres en ETVE² (Empreses de Tinença de Valors Estrangers), tot i que tenen un pes molt significatiu dins la inversió estrangera a Catalunya, no han de ser tingudes en compte. L'aportació d'aquests actius a l'economia productiva és mínima, ja que no generen llocs de treball significatius ni inversions en actius fixos. Tampoc han de ser tinguts en compte ni les fusions i adquisicions ni els canvis de titularitat en què el comprador és un no-resident.

¹ La IEDE es diferencia de la IEB (o Inversió Estrangera Bruta o Directa) en què aquesta darrera també inclou les adquisicions d'empreses o activitats empresarials ja existents i els actius dipositats en els vehicles d'inversió denominats ETVE (Entitats de Tinença de Valors Estrangers), que no generen creixement de PIB per si mateixes, ja que són societats holding de tinença de valors sense activitat mercantil. La IEDE tampoc inclou les reestructuracions de grups empresarials estrangers, ni la transmissió entre no residents, ni els canvis de titularitat, aspectes que tampoc generen PIB a la regió o país que rep inversió estrangera per aquests conceptes.

² Les operacions ETVE suposen una transferència dins del mateix grup de tinença de valors estrangers que sol obeir a millores d'organització societària, fiscal o financera.

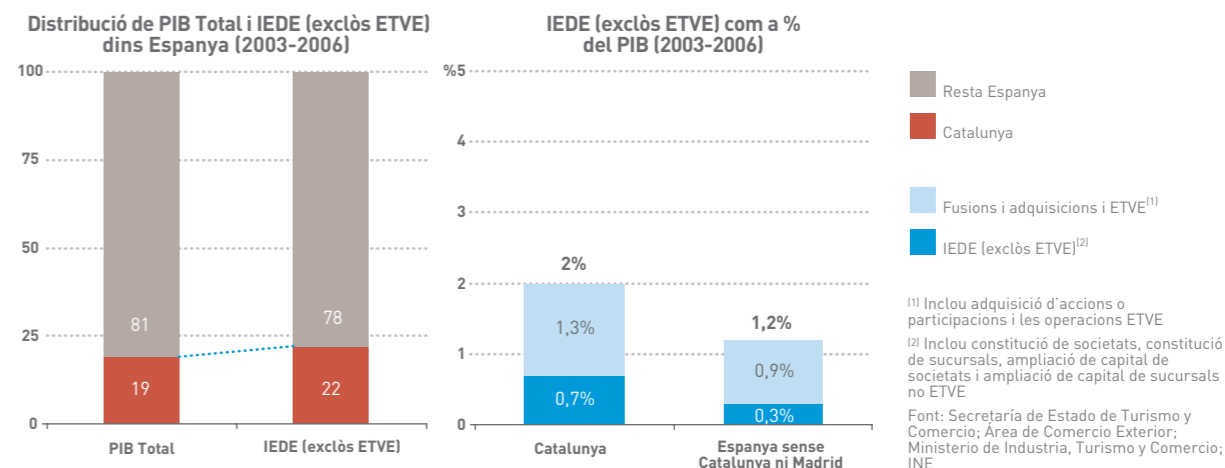
La inversió ETVE és important sobre el total d'IED

Catalunya atreu un volum d'Inversió Estrangera Directa d'Establiment (IEDE) per sobre del que correspon al seu pes del PIB dins Espanya (un cop netejat l'efecte ETVE i el de canvi de titularitat) (Gràfics 27 i 28). Així, mentre que el pes del PIB de Catalunya dins Espanya és del 19%, el percentatge d'IEDE captada al període 2003-2006 ha estat del 22%. **La quota de captació d'IEDE de Catalunya ha anat pujant del 19% l'any 2003 fins al 30% al 2006.**

Cal assenyalar el fort pes que tenen Catalunya i la Comunitat de Madrid en la captació d'IEDE a Espanya. La resta d'Espanya (sense incloure ni Catalunya ni Madrid) només ha aconseguit atreure un 18% de la IEDE estatal al 2006. Així mateix, el pes de la IEDE sobre el PIB a la resta d'Espanya (sense incloure ni Catalunya ni Madrid) ha representat un 40% del de Catalunya al període 2003-2006.

Catalunya atreu un volum d'IED per sobre del seu pes en el PIB

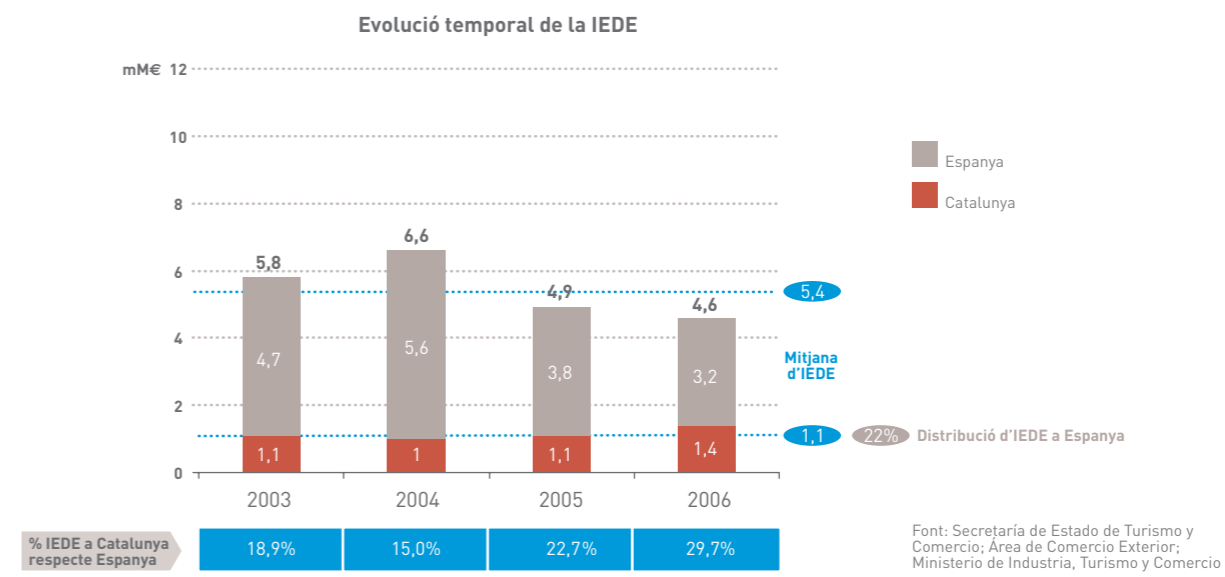

La captació d'IEDE a Catalunya s'ha mantingut estable en els darrers anys (2003-2005), al voltant dels 1.000-1.100 milions

d'euros anuals, tot i que al darrer any ha incrementat la seva quota fins els 1.400 milions d'euros. Catalunya va rebre el 2006 el

29,7% de la IEDE global a Espanya, percentatge clarament per damunt del seu PIB.

Catalunya ha incrementat la seva quota en captació d'IEDE

En termes globals es pot concloure que **Catalunya està fent una bona tasca en l'atracció de la IEDE:** aquesta

és superior al seu pes en el PIB espanyol (fins i tot al 2006 en va capturar un 30% del total).

L'àrea de Barcelona i la inversió estrangera en els propers anys

La voluntat d'aquest estudi és seguir contribuint a la prioritat estratègica del Govern de Catalunya, de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres institucions catalanes d'atreure més quantitat i qualitat d'Inversió Estrangera Directa a l'àrea de Barcelona. Existeixen les condicions idònies per seguir caminant en aquesta direcció: una base empresarial satisfeta i que vol seguir apostant per l'àrea i un potencial de creixement de la inversió estrangera encara notable.

6.1. Una base empresarial satisfeta que aposta per Barcelona

Les empreses estrangeres de l'àrea de Barcelona estan molt satisfetes amb la seva decisió d'establiment i prova d'això és que, segons els resultats de l'enquesta, el 86% de les empreses reinverteixen a Barcelona un percentatge igual o superior al de les altres filials del Grup a altres localitzacions i un 24% reinverteixen més del 50% dels beneficis. La majoria de les empreses veuen el mercat espanyol com a dinàmic i amb un gran desenvolupament. Per això, consideren noves oportunitats futures de negoci i tenen perspectives de creixement de la filial de l'àrea de Barcelona.

Des de la perspectiva de nous projectes d'inversió, el 56% de les empreses estan considerant nous projectes d'inversió a Europa en els propers dos anys, i un 33% d'elles creuen que la probabilitat que el projecte es realitzi a Barcelona és alta o mitjana. El 53% d'aquests projectes són de més de 6M€. Les principals finalitats a què es destinaran aquests nous projectes són el desenvolupament de nous productes i serveis (49%), l'ampliació de capacitat (47%) i la modernització d'instal·lacions

(24%). Aquests nous projectes amb alta o mitjana probabilitat de realitzar-se a l'àrea de Barcelona es desenvoluparan principalment en els sectors Químic, Metal·lúrgic, Automoció, Immobiliari, Serveis financers i Serveis empresarials. I els països inversors que els duran a terme són principalment França, Alemanya, els Estats Units, Holanda i Itàlia.

En aquestes noves inversions les empreses estrangeres creuen que les Administracions Públiques juguen un paper clau. Una Administració proactiva, oberta, que promogui el diàleg, i amb el ventall de serveis adequat pot ser determinant a l'hora d'inclinar la balança cap al seu territori. Els empresaris estrangers volen tenir un contacte i diàleg continuat amb les Administracions i creuen que els han d'oferir, en primer lloc, un assessorament sobre ajuts i finançament, així com un recolzament durant la implantació operativa. També consideren importants l'assessorament fiscal, mercantil i laboral, l'ajuda en la cerca de localitzacions, la informació sectorial i estratègica i la intermediació amb altres departaments i contactes.

6.2. El potencial de l'àrea de Barcelona de convertir-se en millor pràctica

44

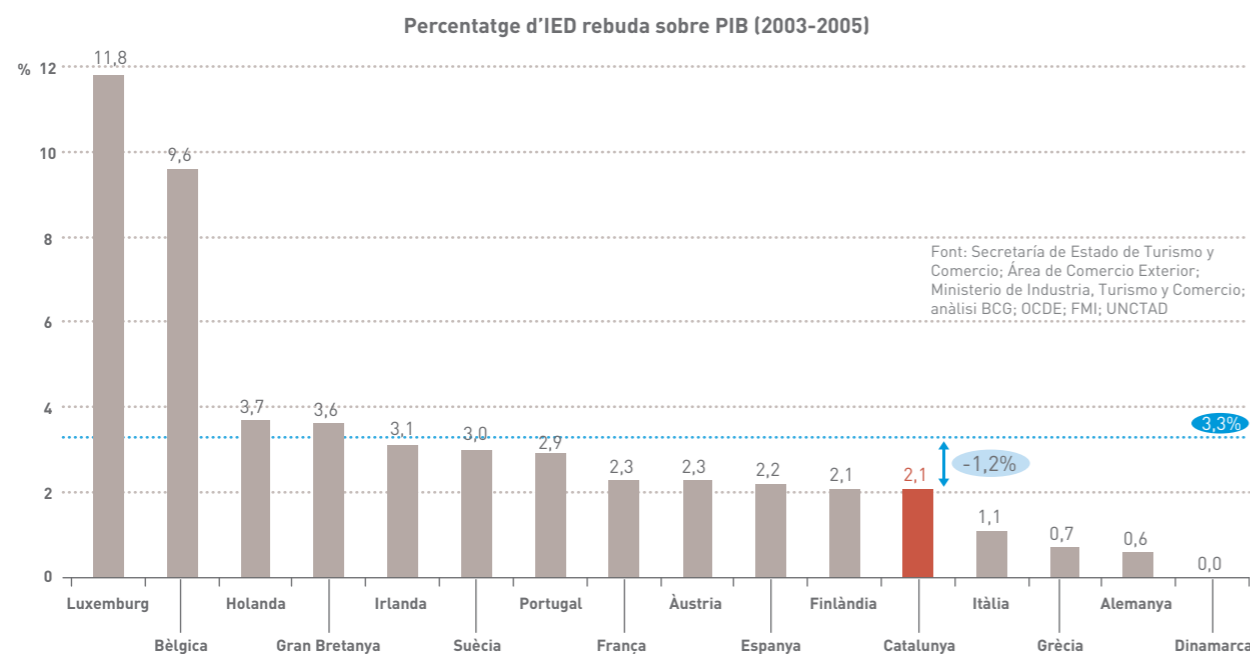
L'àrea de Barcelona té en l'actualitat una oferta àmplia de serveis a les empreses i els seus empleats que es materialitza en un elevat poder d'atracció d'Inversió Estrangera Directa. Tot i així, encara té un potencial important de seguir incrementant l'atracció d'IED en el futur.

Els països que són millor pràctica en l'atracció d'Inversió Estrangera Directa (com ara Bèlgica, la Gran Bretanya o Suècia) voregen el 3% d'IED

sobre el seu PIB. Aquesta ràtio es troba per sobre de la de Catalunya. **Catalunya augmentaria la inversió estrangera en aproximadament un 50% si obtingués els mateixos resultats que els països amb més tradició en atracció d'inversions.** Cal notar que Luxemburg, Holanda i Irlanda no són directament comparables ja que són països que disposen de vehicles d'inversió amb una fiscalitat molt eficient per a la inversió de tercers països.

Gràfic 29

Catalunya té el potencial d'augmentar l'atracció d'IED en un 50%

L'àrea de Barcelona té l'oportunitat de seguir augmentant la Inversió Estrangera Directa en dos fronts:

- 1 Aprofitar la capacitat d'inversió estrangera d'alguns països inversors molt rellevants
- 2 Igualar la participació de la inversió del sector Serveis respecte la del sector Industrial

6.2.1. L'oportunitat d'atreure més inversió estrangera directa de grans països inversors

En una gran part dels casos, quan una empresa decideix realitzar un projecte d'inversió estranger, sol determinar en una primera instància a quin Estat el vol dur a terme, ja que normalment es tracta d'inversions per tal d'accedir al seu mercat interior. Per tant, la competència pel lloc d'establiment s'estableix entre les grans àrees metropolitanes que existeixen dins el país. En d'altres, especialment en activitats d'alt valor afegit, es competeix a nivell europeu o a nivell mundial.

Dels països que inverteixen a Espanya, Catalunya atreu un percentatge majoritari d'inversió de països molt rellevants com els Estats Units, Alemanya, França, Canadà o Itàlia. Catalunya té una gran força de marca que fa que capti més del 50% de les inversions estrangeres procedents d'aquests països.

Catalunya, al mateix temps, té l'oportunitat d'incrementar la inversió estrangera provinent d'altres països on té menys

tradició com la Gran Bretanya, Suïssa i Suècia. Holanda apareix com un país més rellevant del que segurament és, ja que el Ministeri en aquests darrers anys dona unes xifres no assignades per comunitats per aquest país i, per tant, el potencial disminuiria o fins i tot probablement desapareixeria si s'assignés la seva part proporcional a Catalunya.

En el cas de la Gran Bretanya l'oportunitat d'atreure més inversió és molt significatiu. Per bé que Catalunya rep el 2% de les inversions estrangeres d'aquest país, Espanya en rep el 8%. El potencial de Catalunya és molt superior quan es considera que aquest país inverteix a l'exterior el 12% del total mundial. És a dir, Catalunya captaria aproximadament un 10% més d'IED si aconseguís maximitzar el potencial d'atracció d'inversió estrangera d'aquest país. Catalunya també té l'oportunitat d'atreure més IED de Suècia i Suïssa, on la inversió a Catalunya es troba infrarepresentada un 3% respecte la mitjana espanyola.

El cas del Japó i Bèlgica mereix també atenció quan es considera la inversió d'aquests països a nivell mundial. El Japó representa aproximadament el 4% de la IED mundial i Catalunya ha atret tradicionalment una part rellevant de les inversions d'aquest país. No obstant, en els darrers anys, la inversió japonesa dins d'Espanya ha representat l'1% i ha estat també poc significativa en el cas de Catalunya. Bèlgica constitueix un cas semblant al del Japó. El seu pes en la inversió exterior és molt proper al del Japó, prop del 4% a nivell mundial. La inversió belga a Catalunya i Espanya no arriba a l'1% del total en els darrers anys.

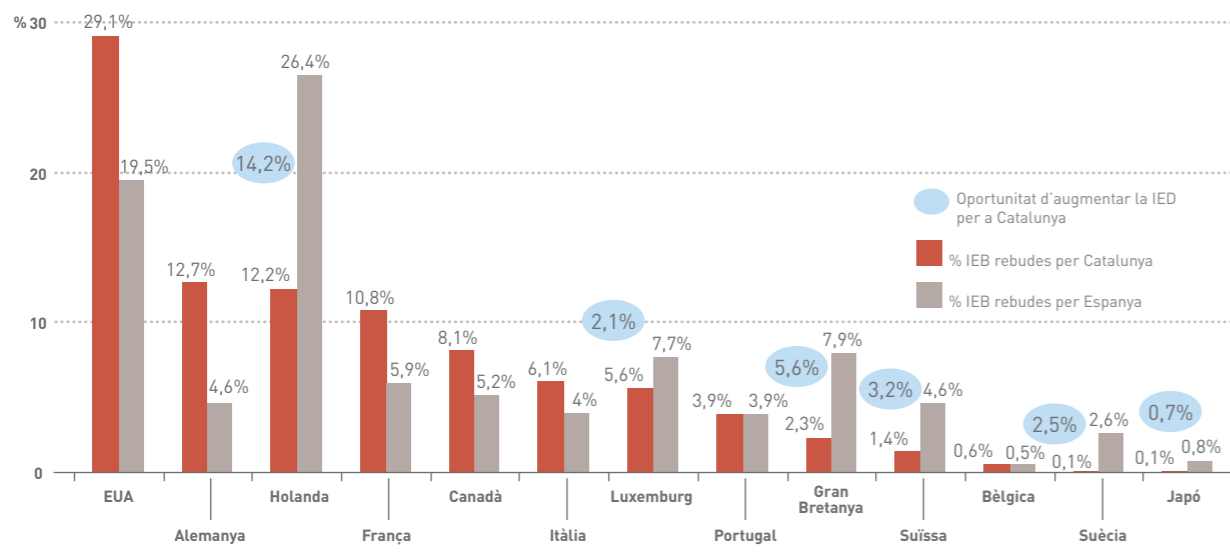
Si Catalunya aconseguís atreure la inversió estrangera proporcional al seu pes d'alguns grans països inversors (la Gran Bretanya, Suïssa, Suècia, el Japó i Bèlgica), incrementaria la inversió estrangera gairebé un 25%.

45

Catalunya té una oportunitat de captar major IED d'altres països com la Gran Bretanya

% IEB dels diferents països d'origen rebudes per Catalunya i Espanya (2003-2005)

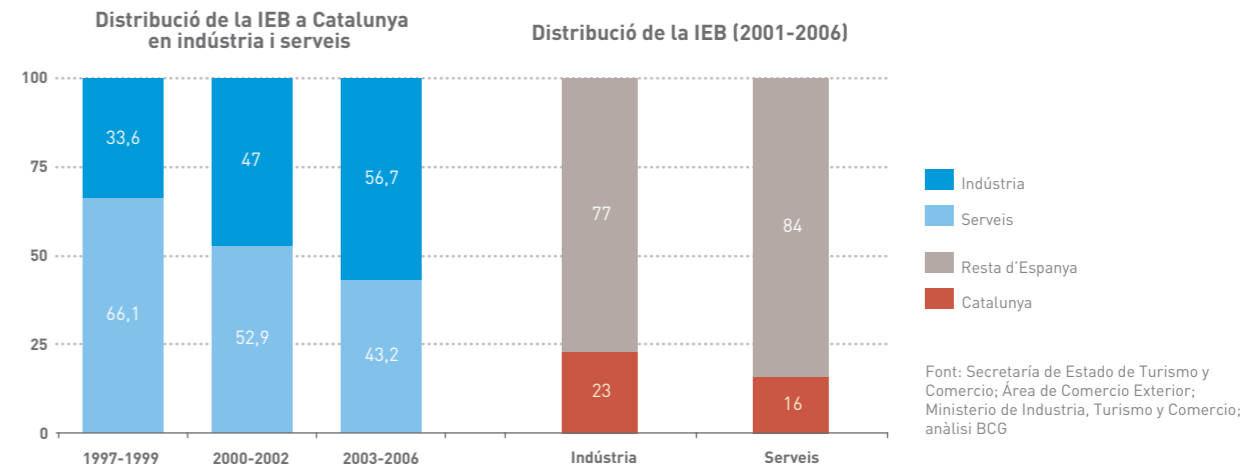

6.2.2. L'oportunitat en l'àmbit industrial i de serveis de Catalunya

En els darrers anys, s'ha produït a Espanya una caiguda general de la inversió estrangera en els sectors Serveis. Catalunya ha captat el 13% d'aquesta inversió mentre que ha atret el 24% de la inversió del sector Industrial. L'evolució temporal del mix sectorial de Catalunya ha resultat en una disminució dels sectors Serveis, arribant a representar

aproximadament un terç dels nous fluxos d'inversió estrangera. **Si Catalunya aconseguís atreure una proporció equivalent d'inversió estrangera del sector Serveis al que avui en dia està captant el sector Industrial, la Inversió Estrangera Directa seria un 30% més gran.**

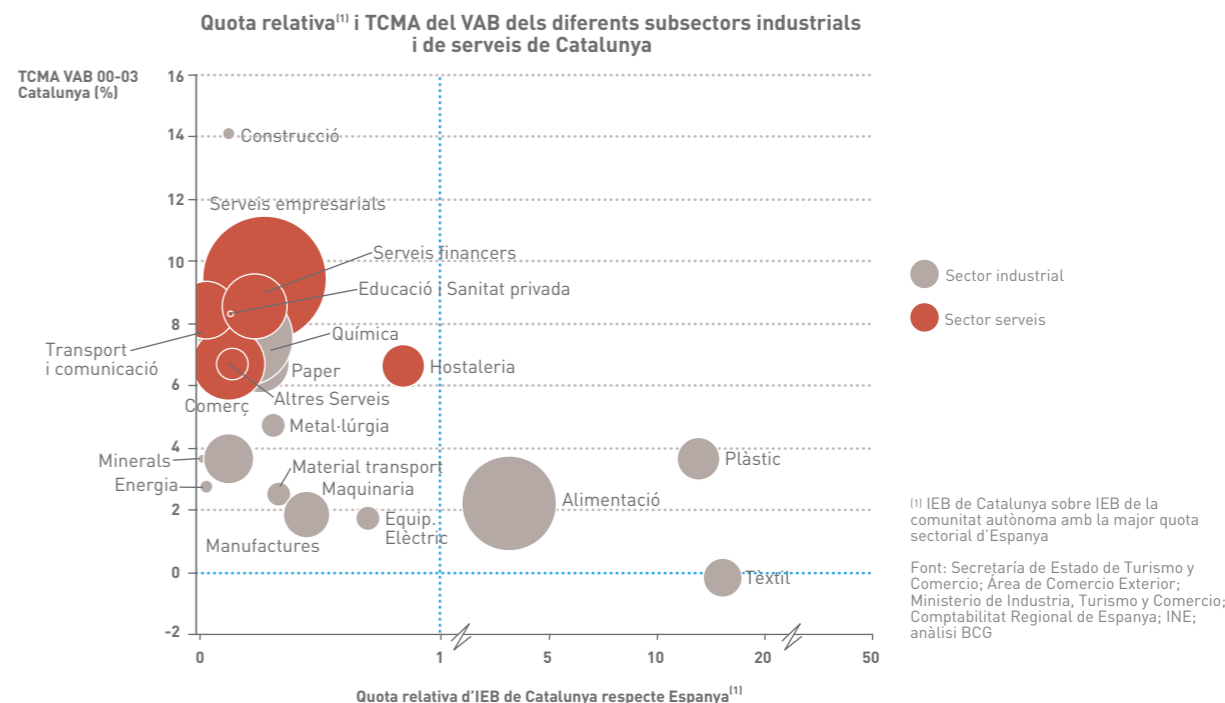
Catalunya té el potencial de millorar la captació d'IED al sector Serveis

Els subsectors del sector Serveis creixen a l'entorn del 7%, més del doble que el sector Industrial. La major captació d'Inversió Estrangera al sector Serveis no només té rellevància per augmentar la inversió estrangera global. Com

que es tracta de subsectors amb fort creixement, el territori receptor s'assegura també una forta reinversió en anys futurs per fer front al creixement del subsector i un creixement del PIB superior al que obtindria.

La captació d'inversió estrangera a Catalunya es concentra més en sectors madurs

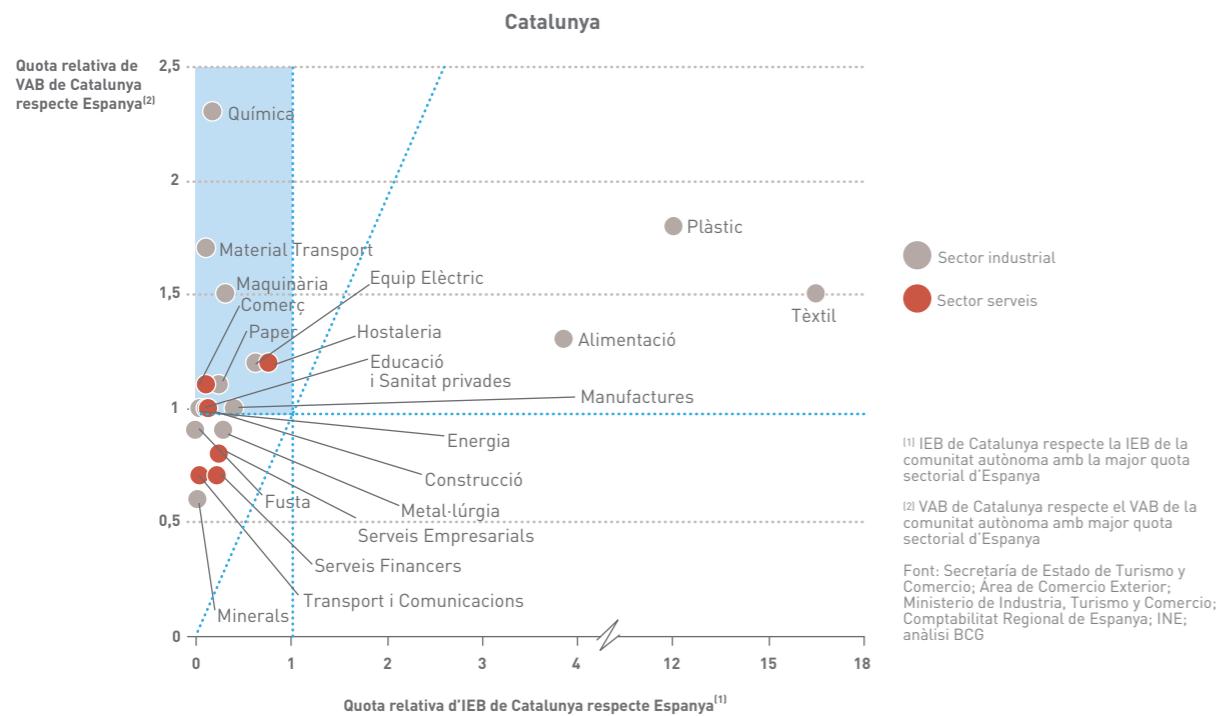
D'altra banda, és important que Catalunya segueixi captant les quotes d'inversió estrangera que li corresponrien en alguns dels subsectors en què avui és líder de mercat³. Catalunya té un alt lideratge en els subsectors Tèxtil, Plàstic i Alimentació on està capturant la major part de les inversions estrangeres que es fan a Espanya. En el cas del Tèxtil,

per exemple, rep més de 15 vegades inversió estrangera que la segona comunitat espanyola que en rep més. D'altra banda, hi ha sectors en els quals Catalunya és líder clar i que darrerament no reben la major part de la inversió estrangera dins d'Espanya. En aquesta situació es troben els subsectors Químic, Material de transport i Maquinària.

³ En l'eix d'ordenades s'ha posat la quota relativa de Catalunya en els diferents subsectors a nivell de VAB. A l'igual que en el gràfic anterior, una quota relativa superior a 1, significa que Catalunya lidera a nivell de l'Estat en contribució de PIB en aquest subsector. A l'eix de les abscisses hi trobem la quota relativa en Inversió Estrangera.

Gràfic 33

Catalunya ha de continuar captant inversió estrangera als sectors on és líder

BCG

THE BOSTON CONSULTING GROUP

L'àrea de Barcelona disposa d'una economia avançada que aconseguix atreure inversió estrangera de qualitat i, per tant, li permet competir amb ciutats europees de primer nivell. La posició competitiva de Barcelona per atreure inversió estrangera és molt bona, però cal seguir millorant en diferents àrees per tal de seguir progressant cap a les millors pràctiques.

La captació d'inversió estrangera té una importància cabdal per a Catalunya. Si Catalunya es trobés al nivell de les millors pràctiques en atracció d'inversió estrangera, el creixement de l'economia catalana s'incrementaria fins a un 25%

Per assolir aquests resultats és important el paper de les Administracions de les que depèn la Promoció de l'àrea de Barcelona. En aquest sentit, aquest estudi ha servit per prioritzar cinc línies estratègiques de treball per tal d'atreure més inversió estrangera i per augmentar la satisfacció dels empresaris estrangers establerts:

- L1. Prioritzar les empreses, sectors i països objectiu per atraure la IED.**
 Aquesta línia de treball passa per assegurar que es disposa d'oficines de representació als països objectiu amb personal qualificat. Cal que l'àrea de Barcelona s'enfoqui en aquells sectors que tenen especial pes en la seva economia i en aquells sectors d'elevat creixement que poden, a més, ser locomotores de l'economia. Cap país analitzat aconseguix atreure amb la mateixa intensitat la inversió estrangera en tots els sectors. Les millors pràctiques identifiquen els sectors objectiu i, a partir d'aquí, prioritzen les empreses objectiu en la captació d'inversió estrangera.
- L2. Enfortir el diàleg permanent amb els principals decisors d'aquestes empreses** a través d'un contacte únic ("Relationship Manager") a l'Administració.
- L3. Donar difusió i ampliar la gamma de serveis complets i de qualitat als empresaris estrangers que considerin invertir a l'àrea de Barcelona**, tal i com demanen els empresaris. En aquest sentit, els empresaris demanen serveis que ajudin a la instal·lació operativa de la filial, com ara suport en la recerca de naus, oficines i personal. Caldrà donar més difusió als serveis que actualment s'ofereixen. I ampliar-ne la gamma.
- L4. Millorar la connectivitat i les infraestructures** en què Barcelona pot seguir millorant, repte on totes les Administracions en són responsables.
- Millorar la logística, especialment la xarxa viària i el transport per ferrocarril per tal que aquests siguin comparables a les millors pràctiques.
- Millorar la comunicació de passatgers, especialment el transport aeri augmentant el nombre de vols transoceànics i d'altres de línies regulars a l'origen dels principals països inversors.
- L5. Seguir millorant la qualificació i capacitat dels recursos humans.**
- Avançar cap a una Catalunya trilingüe, incloent-hi el coneixement de llengües estrangeres, especialment de l'anglès.
- Augmentar el percentatge de la població jove amb estudis secundaris amb la potenciació de la formació professional, demanda cada cop més creixent a les empreses estrangeres.

Jordi Comas
Senior Partner & Managing Director

Ricard Tubau
Partner & Managing Director

Annex: metodologia de l'estudi

En aquest estudi, l'àrea de Barcelona fa referència a la ciutat metropolitana de Barcelona més les set comarques que envolten la ciutat: el Barcelonès, el Maresme, el Garraf, el Baix Llobregat, el Vallès Oriental, el Vallès Occidental i l'Alt Penedès.

Per dur-lo a terme, s'ha comptat amb dues grans fonts metodològiques:

- Un estudi analític sobre la posició de Catalunya en l'atracció d'Inversió Estrangera Directa (IED) i Inversió Estrangera Directa d'Establiment (IEDE)
- Un estudi qualitatiu sobre la percepció de l'empresariat estranger de l'àrea de Barcelona i de les empreses estrangeres fora de Catalunya sobre els punts forts i febles de l'àrea de Barcelona i del seu comparatiu amb les "ciutats" (àrees que inclouen la ciutat de referència i els municipis adjacents) competidores

7.1. Estudi analític sobre la posició de Catalunya en IED

La Inversió Estrangera Directa (IED) és essencial per al progrés de qualsevol economia desenvolupada. Per tant, se n'ha realitzat una anàlisi exhaustiva i una àmplia diagnosi per tal de conèixer la posició relativa de Catalunya (atès que no existeixen dades aïllades de l'àrea de Barcelona). Per a dur-los a terme s'han utilitzat fonts de dades comparables i que segueixen les mateixes pautes de comptabilització de la inversió a dins i fora d'Espanya: la base de dades d'Inversió Estrangera Directa de l'OCDE i la base de dades del Registro de Inversiones del Ministerio de Industria, Turismo y Comercio.

La denominada de forma genèrica "Inversió Estrangera Directa" es coneix tècnicament com a IEB o "Inversió Estrangera Bruta" i engloba els següents capítols:

- Els fluxos d'inversió en societats que no cotitzen a borsa
- Els fluxos d'inversió en societats cotitzades en què

l'inversor estranger adquireix almenys un 10% del capital de l'empresa (amb la qual cosa, convencionalment es considera que assoleix una relació permanent en la gestió de la companyia)

- La constitució de noves empreses amb activitat mercantil i l'ampliació de capital d'aquestes (és a dir, la Inversió Estrangera Directa d'Establiment o IEDE)

No es consideren els préstecs entre matriu i filial, ni la inversió en immobles.

S'ha considerat la Inversió Estrangera Directa d'Establiment (o IEDE) ja que és l'indicador més fiable quan es vol considerar l'impacte que té la inversió estrangera sobre el PIB del país o regió receptora. La raó és que les fusions, adquisicions o el canvi de titularitat no generen PIB per si mateixes. En canvi, una nova activitat productiva sí que incrementa el PIB del territori que rep la inversió.

Les comparacions de Catalunya amb altres regions i països del món es fan a nivell de la IED (ja que la IEDE no està disponible), mentre que les comparacions dins d'Espanya es poden fer a nivell d'IEDE.

Convé esmentar que l'OCDE revisa periòdicament el seu manual de recomanacions per a la comptabilització de la inversió estrangera. En la pròxima edició, s'està estudiant facilitar dades sobre la Inversió Estrangera Directa d'Establiment (IEDE). Si aquesta mesura es dugués a terme, permetria una anàlisi i comparació molt més precises de la inversió estrangera a nivell mundial.

Adicionalment, les dades d'Espanya s'han netejat dels actius dipositats en els vehicles d'inversió denominats ETVE (Entitats de Tinença de Valors

Estrangers), ja que tampoc generen PIB dins la comunitat on estan registrats. Els ETVE són molt rellevants en termes de volum (poden fins i tot igualar el volum de la IEDE en un any determinat), d'aquí la importància d'aïllar aquest efecte.

És important esmentar el denominat "efecte seu", és a dir, empreses registrades a una Comunitat Autònoma però que realitzen la major part de l'activitat mercantil en una altra. Les primeres inversions estrangeres realitzades per una empresa no incorporen aquest efecte (perquè ja ve depurat pel Ministeri) però, en les estimacions de les reinversions, l'efecte no ve aïllat. Segons les nostres estimacions, tenint en compte l'efecte seu, la reinversió estrangera a les empreses amb activitat productiva a Catalunya està subestimada en un 30%.

7.2. Enquesta als empresaris estrangers sobre l'àrea de Barcelona

Com en estudis anteriors, la investigació de la base empresarial a l'àrea de Barcelona ha consistit en una enquesta enviada per correu a 2.600 empreses de capital estranger ubicades a l'àrea de Barcelona i en l'enviament a 1.400 empreses estrangeres situades fora de Catalunya. També s'han realitzat entrevistes a experts i líders d'opinió en inversió estrangera de dins i fora de Catalunya.

S'han rebut un total de 206 respostes a les enquestes, 23 de les quals són de fora de Catalunya. L'enquesta ha estat realitzada en un 91% pel Director General o Director Financer de

l'empresa enquestada. En un 85% dels casos els enquestats han utilitzat com a medi de resposta la carta i en un 15% s'ha realitzat via web. Les respostes rebudes suposen un confiança estadística del 95%.

Els resultats obtinguts s'han incorporat a l'estudi de la situació actual de la base empresarial estrangera. La novetat d'aquest estudi consisteix que no només incorpora l'opinió del col·lectiu d'empreses estrangeres situades a l'àrea de Barcelona, sinó que també s'ha obtingut la visió d'altres empreses estrangeres situades fora de Catalunya.

7.3. Fonts utilitzades

Font	Publicació/Base de dades	Continguts
Cambra de Comerç i/o Oficines Comercials	Base de dades empreses del país d'origen	Empreses establertes a Catalunya i Espanya segons el país d'origen
Enquesta ACI-Ajuntament de Barcelona	Enquesta realitzada a les empreses estrangeres a l'àrea de Barcelona i fora de Catalunya	Percepció de l'àrea de Barcelona i la seva competitivitat
Instituto Nacional de Estadística (INE)	Contabilidad Regional de España	Producte Interior Brut (PIB) Valor afegit Brut (VAB) • Comunitat Autònoma • Sector
Ministerio de Industria, Turismo y Comercio	Registro de Inversiones	Fluxes d'inversió estrangera Bruta i Neta: • Comunitat Autònoma • Tipus d'operació • Sector • País d'origen • ETVE i no ETVE
OCDE	International Direct Investment Statistics Data Base	Fluxes d'inversió estrangera dels països OCDE. Inversions de l'exterior i cap a l'exterior dels països OCDE
SABI	Base de dades dels comptes dipositats al Registre Mercantil de les empreses amb seu a Espanya	Facturació de les empreses estrangeres Reinversions de les empreses estrangeres

Glossari

Terme	Definició
Àrea de Barcelona	Àrea que comprèn la ciutat de Barcelona i les comarques adjacents: el Barcelonès, el Maresme, el Garraf, el Baix Llobregat, el Vallès Oriental, el Vallès Occidental i l'Alt Penedès
Cluster	Concentració geogràficament delimitada d'empreses semblants, relacionades o complementàries, que disposen de canals actius per tal de realitzar transaccions comercials, comunicar i dialogar entre elles. Aquestes empreses també comparteixen, dins l'àmbit del clúster, infraestructures especialitzades, el mateix mercat de treball i serveis, i s'enfronten a oportunitats i amenaces similars.
Empresa Estrangera	Empresa amb un capital igual o superior al 25% en mans de no residents.
ETVE	Vehicles d'inversió denominats Entitats de Tinença de Valors Estrangers. Es tracta d'empreses holding sense activitat mercantil.
IED o IEB	Inversió Estrangera Directa, també denominada Inversió Estrangera Bruta. Es pot diferenciar entre dos tipus diferents: <ul style="list-style-type: none"> • IEDE • Fusions i adquisicions
PIB	Producte Interior Brut. Valor monetari dels béns i serveis finals produïts per una economia en un període determinat. Producte significa valor agregat, Interior que inclou tota la producció de dins les fronteres d'una economia i Brut que no comptabilitza la variació d'inventaris ni depreciacions/apreciacions de capital.
Quota Relativa	Càlcul de la ràtio de Valor Afegit Brut generat per les empreses d'un sector determinat a Catalunya enfront del Valor Afegit Brut generat per les empreses d'aquest sector en la comunitat autònoma amb una més gran quota o concentració (o la segona més gran en el cas que la primera sigui Catalunya). En el cas que Catalunya sigui la comunitat líder en el sector de referència, la seva quota relativa serà necessàriament superior a la unitat. Si Catalunya té un VAB la meitat de la Comunitat líder, la seva quota relativa seria de 0,5.
TCMA	Taxa de creixement mitjana anual del període corresponent.
VAB	Valor Afegit Brut. Diferència entre el valor de producció a preus bàsics i els consums intermedis valorats a preus d'adquisició. S'imputa regionalment al territori on es produeix.
R+D	Recerca i Desenvolupament. Despesa en activitats de recerca i desenvolupament.

Crèdits

Edició

Ajuntament de Barcelona
Sector de Promoció Econòmica
www.bcn.cat/barcelonanegocis
Tel. + 34 93 402 74 78

Generalitat de Catalunya
Agència Catalana d'Inversions
www.catalonia.com
Tel. +34 93 476 72 00

Coordinació

Xavier Borrell,
Ajuntament de Barcelona
Fina Sancho,
Agència Catalana d'Inversions

Disseny i maquetació

Imasdecomunicació, S.C.P.

Impressió

Impremta Municipal

Dipòsit legal: B-35237-2007
Barcelona, juny 2007